

Činnost SBS při zajištění pořádku na fotbalových stadionech

Private Security Services Activities for Ensuring Order at Football Stadiums

Bc. Karel Mařuga

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Karel MAŤUGA**
Osobní číslo: **A10942**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Činnost SBS při zajištění pořádku na fotbalových stadionech**

Zásady pro vypracování:

1. Práci zpracujte jako edukační materiál pro bezpečnostní agentury.
2. Vymezte základní pojmy jako divácké násilí a postup při předcházení konfliktů.
3. Objašněte a charakterizujte delikty na fotbalových stadionech.
4. Popište možnosti identifikační a komunikační techniky.
5. Uveďte doporučení a možnosti ke zlepšení bezpečnostní situace při řešení diváckého násilí.
6. Práci doplňte obrazovou dokumentací.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. KAMENÍK, Jiří a František BRABEC a kolektiv. Komerční bezpečnost. PRAHA: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.
2. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-475-3.
3. MIKŠÍK, Oldřich. Psychologie hromadného chování. Praha: Univerzita Karlova, 1980. ISBN 80-2460-930-4.
4. MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK. Fotbaloví chuligáni. Brno: Barrister and Principál, 2004. ISBN 80-903333-0-3.
5. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník v platném znění. In: Sběrka zákonů České republiky. 2009.
6. ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád v platném znění. In: Sběrka zákonů České republiky. 2009.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

24. února 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá problematikou zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na fotbalových stadionech ze strany soukromých bezpečnostních služeb v součinnosti s Policií České republiky. Práce se skládá ze dvou částí, a to z části teoretické a praktické. V teoretické části diplomové práce je základním způsobem popsán fenomén diváckého násilí, jsou zde vysvětleny základní pojmy ve vztahu k průmyslu komerční bezpečnosti a diváckému násilí, v práci jsou prezentovány právní normy řešící problematiku diváckého násilí, dále jsou zde podrobně popsány právní aspekty činnosti Policie České republiky a soukromých bezpečnostních služeb. Praktická část je zaměřena na analýzu vhodných doporučení a možnosti ke zlepšení bezpečnostní situace při řešení diváckého násilí a zjištění připravenosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb.

Klíčová slova: průmysl komerční bezpečnosti, soukromé bezpečnostní služby, Policie České republiky, divácké násilí, chuligán, právní úprava.

ABSTRACT

This diploma work deals with security and public order at football stadiums by private security services in conjunction with the Police of the Czech Republic. The work consists of two parts, namely the theoretical and practical. In the theoretical part of the diploma work is basically described the phenomenon of fan violence, there are basic concepts explained in relation to industrial and commercial security spectator violence, at work are presented the legal standards to address the issue of spectator violence, there are further described in detail the legal aspects of the Police of the Czech Republic and private security services. The practical part is focused on analyzing options and making appropriate recommendations to improve the security situation in dealing with fan violence and to determine readiness of personnel of private security services.

Keywords: commercial security industry, private security services, Police of the Czech Republic, spectator violence, hooligan, legislation.

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu své diplomové práce panu JUDr. Vladislavu Štefkovi, za odborné vedení, cenné rady a podněty, které mi při zpracování této diplomové práce poskytl.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VYMEZENÍ DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	11
1.1 FORMY A ZNAKY DIVÁCKÉHO NÁSILÍ.....	11
1.2 PŘÍČINY DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	12
2 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S POPISOVANÝM TÉMATEM	15
2.1 VYMEZENÍ DŮLEŽITÝCH POJMŮ VE VZTAHU K BEZPEČNOSTNÍMU PRŮMYSLU	15
2.2 VYMEZENÍ DŮLEŽITÝCH POJMŮ VE VZTAHU K DIVÁCKÉMU NÁSILÍ	17
3 PRÁVNÍ NORMY ŘEŠÍCÍ DIVÁCKÉ NÁSILÍ V ČR	22
3.1 TRESTNÉ ČINY PÁCHANÉ V RÁMCI DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	22
3.1.1 Trestné činy proti zdraví.....	22
3.1.2 Trestné činy ohrožující život nebo zdraví	23
3.1.3 Trestné činy proti svobodě	24
3.1.4 Trestné činy proti majetku.....	24
3.1.5 Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	26
3.1.6 Jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci	27
3.1.7 Trestné činy narušující soužití lidí	28
3.1.8 Jiná rušení veřejného pořádku.....	28
3.2 PŘESTUPKY PÁCHANÉ V RÁMCI DIVÁCKÉHO NÁSILÍ.....	29
3.2.1 Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.....	30
3.2.2 Přestupky proti veřejnému pořádku	31
3.2.3 Přestupky proti občanskému soužití.....	32
3.2.4 Přestupky proti majetku	32
3.2.5 Omezující opatření	32
3.3 VÝZNAMNÁ ZMĚNA V SOUČASNÉ LEGISLATIVĚ	33
4 HLAVNÍ AKTÉŘI PREVENCE A INTERVENCE V BOJI PROTI DIVÁCKÉMU NÁSILÍ	35
4.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	35
4.1.1 Povinnosti a oprávnění příslušníků Policie ČR.....	36
4.1.2 Bezpečnostní opatření Policie ČR.....	40
4.1.3 Speciální pořádková jednotka Policie ČR.....	41
4.1.4 Nové policejní metody v rámci bezpečnostních opatření	42
4.2 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY (SBS)	43
4.2.1 Postavení SBS v souvislosti se zajištěním bezpečnosti na stadionu	44
4.2.2 Právní aspekty pro zajištění bezpečnosti na stadionu ze strany SBS	45
4.2.2.1 Zadržení osoby.....	46
4.2.2.2 Krajiná nouze.....	47
4.2.2.3 Nutná obrana.....	48

4.2.3	Povinnosti pracovníků SBS při zajišťování bezpečnosti na stadionu	49
4.2.4	Výstroj, výzbroj a ochranné prostředky pracovníků SBS	50
4.2.4.1	Výstroj.....	50
4.2.4.2	Výzbroj	51
4.2.4.3	Ochranné prostředky	52
4.2.5	Komunikační a pozorovací techniky pracovníků SBS.....	52
II	PRAKTICKÁ ČÁST	56
5	ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTNÍ SITUACE NA FOTBALOVÝCH STADIONECH	57
5.1	VSTUP NA STADION – NEDŮSLEDNÉ VSTUPNÍ PROHLÍDKY	57
5.2	DŮSLEDNÁ KONTROLA TRESTU ZÁKAZU VSTUPU NA SPORTOVNÍ AKCE.....	59
5.3	ZKVALITNĚNÍ ČINNOSTI SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB.....	61
5.4	ADRESNÝ TICKETING	63
5.5	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	65
5.5.1	Dotazník a cíl jeho šetření	65
5.5.2	Výsledky dotazníkového šetření.....	67
5.5.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření	77
6	ZÁVĚR	78
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	79
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	80
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	84
	SEZNAM OBRÁZKŮ	85
	SEZNAM GRAFŮ	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	87

ÚVOD

Problematika diváckého násilí začala být v současné době v naší společnosti velmi aktuálním tématem, kterému je věnována patřičná pozornost.

V souvislosti se zavedením nového koncepčního modelu v boji proti diváckému násilí, který je v podstatě typický pro všechny vyspělé země Evropské unie, tedy že policie není přítomna přímo na stadionu a zajištění pořádku je na bedrech soukromé bezpečnostní služby (SBS), jsou oči široké veřejnosti stále více zaměřeny na pracovníky bezpečnostních služeb, kteří mají ve své kompetenci udržování pořádku na stadionu.

Cílem diplomové práce je popsat činnost SBS při zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na českých fotbalových stadionech, jejich součinnost s Policií České republiky, vymezit jejich postavení, popsat jejich práva a povinnosti.

Téma diplomové práce jsem si zvolil záměrně, jelikož problematika zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na fotbalových stadionech se mě také dotýká, je totiž součástí mé pracovní náplně. Pracuji jako kriminalista na oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování v Ostravě, přičemž je všeobecně známo, že fotbalový klub FC Baník Ostrava má jedny z nejradiálnějších fanoušků v České republice, kteří se dopouštějí násilností nejen na fotbalovém stadionu, ale také mimo něj.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, kdy v první kapitole je definován pojem diváckého násilí, jeho typické formy a příčiny. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku základních pojmů, které s řešenou problematikou úzce souvisí. V třetí kapitole bude konkrétně vysvětlena kriminalistická charakteristika nejčastějších protiprávních deliktů, s kterými se setkávají policisté a pracovníci soukromých bezpečnostních služeb při zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech, kdy pro názornou představu bude u některých vybraných deliktů proveden náhled z policejních protokolací. Cílem čtvrté kapitoly bylo podrobně popsat činnost dvou nejhlavnějších aktérů, a to Policie ČR a SBS, kteří hrají jednu z významných rolí v problematice diváckého násilí.

Pátá kapitola je zaměřena na analýzu vhodných doporučení a možností ke zlepšení bezpečnostní situace při řešení diváckého násilí a za využití dotazníkové metody zjistit a vyhodnotit připravenost pracovníků SBS v řešení problematiky diváckého násilí na fotbalových stadionech.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

Divácké násilí je negativním společenským fenoménem, který znamená významnou a znepokojující formu narušování veřejného pořádku. Evropská úmluva o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech a zvláště při fotbalových zápasech definuje divácké násilí jako jednání osob v souvislosti se sportovní akcí, které může způsobit nebo působí fyzickou újmu osobám, škodu na majetku nebo narušuje veřejný pořádek. Vládou schválený koncepční materiál k řešení problematiky diváckého násilí z července 2008 z této definice vychází a dále rozvádí, že takové jednání se nemusí uskutečnit jen na fotbalovém stadionu, ale také v jeho okolí, případně při dopravě a přesunu fanoušků¹.

1.1 Formy a znaky diváckého násilí

Vandalismus, výtržnictví, bitky na stadionech a v jeho okolí, rasistické projevy a výpady, tak to jsou nejčastější formy protiprávního chování, které je spjata s fotbalovým chuligánstvím. Patří zde například vniknutí na hrací plochu, házení různých předmětů na hrací plochu a aktéry hry, dále potyčky s policií, pořadatelskou službou a mezi samotnými chuligány jednotlivých klubů. V podstatě se jedná o širokou škálu různých kombinací jednotlivých forem protiprávního jednání, které můžeme v souvislosti s fotbalovými chuligány zaznamenat. Vyjmenovat a klasifikovat formy fotbalového chuligánství na fotbalovém stadionu i mimo něj lze jen obtížně, jelikož se může jednat o takřka jakékoliv vandalské, výtržnické anebo násilné porušení právních norem.

V rámci fotbalového chuligánství jsou také časté sjednané i neplánované násilné střety chuligánských tlup na místech, jako jsou parkoviště, parky a ulice v okolí stadionů či nádraží. Dále dochází k napadání dopravních prostředků, ničení dopravních prostředků a v neposlední řadě jsme mohli zaznamenat i rabování obchodů, zvláště na benzínových stanicích.

---

¹ Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

Mezi základní znak, kterým se vyznačuje divácké násilí (fotbalové chuligánství), je fakt, že násilné a protiprávní jednání je dílem víceméně určité ohraničené skupiny osob, kterou spojuje příslušnost k určitému klubu či k reprezentaci určité země.

Další charakteristický znak fotbalového chuligánství je ten, že jednání je velmi často plánované, dobře promyšlené a organizované, přičemž má často manifestační charakter. Tyto znaky mají taktéž mnohdy různou intenzitu, zejména s ohledem na to, která skupina fotbalových fanoušků se násilností dopouští².

Co se týče výše uvedených znaků, tak ty jsou nejčastěji patrné u organizovaných skupin radikálních fotbalových fanoušků tzv. „hooligans“. Oproti tomu skupiny fotbalových fanoušků tzv. „ultras“, kteří se vyznačují svou velkou oddaností vlastnímu klubu, promyšlenou choreografií, nápaditostí transparentů apod., tak tyto se taktéž někdy uchýlí k násilným projevům, které jsou namířeny proti bezpečnostním složkám, bezpečnostní službě a také v některých případech i proti vedení svého klubu, pokud nejsou spokojeni s vedením klubu a jeho politikou.

1.2 Příčiny diváckého násilí

Problematika diváckého násilí se v poslední době stala předmětem intenzivního mediálního, společenskovedního, ale i politického zájmu, kdy o příčinách či klasifikaci tohoto fenoménu se vedou nekonečné odborné spory, přičemž doposud nepanuje mezi odborníky v této otázce příliš jednoznačná shoda. J. Smolík uvádí, že neexistuje pouze jediné vysvětlení násilného chování při fotbalových zápasech. Jakákoliv lidská aktivita při sportu, tedy i fotbalové chuligánství, je komplikovaným a komplexním sociálním fenoménem, který potřebuje pečlivě analyzovat na základě více perspektiv. Pouze z jednoho zorného úhlu nelze tak složitý fenomén dostatečně shrnout³.

Při zkoumání příčin diváckého násilí (fotbalového chuligánství) je třeba mít na vědomí přinejmenším dvě úrovně.

---

² MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 15. ISBN 80-903333-0-3.

³ SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 20. ISBN 978-80-903556-3-7.

Úroveň psychologická (mikroúroveň)

Psychologické přístupy se soustřeďují především na osobnost a jedinečné sociální faktory, které na jedince působí. Fotbalové chuligánství dle psychologického přístupu je vysvětlováno agresivními sklony osobnosti, temperamentem apod. Britský psychiatr John Harrington uvádí, že fotbalovému chuligánství by se dalo předcházet přísnou segregací patologických násilníků od „bezproblémových“ fotbalových diváků. Psychologizující závěry však byly víceméně odmítnuty, neboť mezi fotbalovými výtržníky bylo identifikováno množství lidí, kteří rozhodně nemohli být považováni za osoby sociálně nepřizpůsobivé a abnormálně temperamentní a násilnické.

Úroveň sociologická a sociálně-psychologická (mikroúroveň)

Sociologické a sociálně-psychologické přístupy se soustřeďují na širší jevy a všímají si takových, jakými je kultura, sociální struktura a sociální prostředí, v kterém se chuligánské chování vyskytuje⁴.

Podle některých autorů je pro pochopení příčin fotbalového chuligánství nutno si uvědomit, že většina výtržníků:

- pochází z nižší společenské vrstvy,
- je nevzdělaných a mají špatné zaměstnání,
- vyhledává vzrušující a nebezpečné situace,
- nevázaně ukazuje své rysy chování.

Koncepce, které fotbalové chuligány popisují jako příslušníky nižších společenských vrstev, se určitou dobu jevily jako uspokojující, ale záhy se proti nim postavily argumenty a statistická fakta, které opět připomínaly, že významný počet osob zainteresovaných do násilností nepochází z nižších společenských vrstev, ale naopak ze středních a vyšších tříd, což také korespondovalo se skutečností, že podpora fotbalového klubu při zápasech hraných v zahraničí stojí nemalé finanční prostředky.

---

⁴ MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 20-21. ISBN 80-903333-0-3.

Další přístup, který se snaží vysvětlit fotbalové chuligánství, vychází z koncepce fotbalových hooligans jako specifické subkultury, která poskytuje jedinci prostor pro interakci, sdílení hodnot s podobně většinově nepřizpůsobivými jedinci a pocit ochrany před případnými odsudky ze strany většinové společnosti. Podle věkového složení chuligánských gangů by bylo možné chuligánskou subkulturu označit za subkulturu mládeže. Fotbalové chuligánství považujeme za deviantní subkulturu se značně specifickými normami a hodnotami, které se podstatně odlišují od norem a hodnot, které jsou přijatelné a uznávané v kultuře většinové.

V literatuře lze najít různé výklady příčin nevhodného chování fotbalových chuligánů, přičemž někteří autoři se snaží vysvětlit násilí spojené s fotbalem poukazem na to, že násilí vyvolává sexuální vzrušení účastníků bitek a výtržností, což někteří autoři zcela vyvracejí.

Přestože jsou přístupy k hodnocení fotbalového chuligánství rozličné, v poslední době se do popředí dostává názor, který popisuje fotbalové chuligánství jako vzrušující zábavu, která je únikem z všednosti normálních dnů. Někteří sociální psychologové tedy vnímají fotbalové chuligánství jako příklad vyhledávání tzv. vrcholných zážitků, resp. intenzivních emocionálních zkušeností, se kterými se nelze setkat v každodenním životě⁵.

V neposlední řadě je třeba uvést, že poznání příčin fotbalového chuligánství může do jisté míry přispět i k eliminaci tohoto jevu, kdy je nutno si také uvědomit, že fenomén fotbalového chuligánství nelze zcela potlačit. Změna některých komponent systému pouze ovlivní formu samotného fotbalového chuligánství, přičemž potlačování tohoto fenoménu může přinést vyšší konspiraci jednotlivých skupin, jiné formy chuligánství i agresivních projevů⁶.

---

⁵ MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 20-21. ISBN 80-903333-0-3.

⁶ MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 28. ISBN 80-903333-0-3.

2 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S POPISOVANÝM TÉMATEM

V následující kapitole si budeme definovat základní pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení a porozumění popisované problematice, přičemž pojmy velice úzce souvisí s tematikou a jsou nedílnou součástí v oblasti bezpečnostního průmyslu, soukromých bezpečnostních služeb a v oblasti diváckého násilí.

2.1 Vymezení důležitých pojmů ve vztahu k bezpečnostnímu průmyslu

Bezpečnostní průmysl

Bezpečnostním průmyslem nazýváme podnikatelskou činnost s bezpečnostními vybranými metodami a prostředky za účelem tvorby zisku, tak jak podnikání popisuje ustanovení obchodního zákoníku⁷.

Soukromé bezpečnostní služby (SBS)

Pod pojmem SBS se rozumí jak ochrana a ostraha osob a majetku, jakož i ochrana dalších práv a svobod prováděná jako podnikání, tak i činnost obdobného charakteru prováděná pro vlastní potřebu ochrany a ostrahy osob a majetku v rámci vlastní organizace. SBS je míněna činnost agentury jako nestátní organizace, založené a fungující na komerčním základě, která spočívá v projektování, organizování, řízení a kontrole, jakož i ve vlastním výkonu ochrany a ostrahy majetku a osob, strážní služby a ostatních specifických činností⁸.

Komerční bezpečnostní činnost

Komerční bezpečnostní činností lze označit činnost specializovaných jednotlivců a organizací, zaměřených na ochranu osob a majetku, činnost soukromých detektivů a zajištění technických služeb ochrany osob a majetku. Jejím cílem je vytvořit zisk⁹.

---

⁷ KAMENÍK, Jiří et al., 2007. *Komerční bezpečnost: Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, s. 17. ISBN 978-80-7357-309-6.

⁸ IVANKA, Ján, 2011. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, s. 26. ISBN 978-80-7454-122-3. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10563/18576>.

⁹ LUKÁŠ, Luděk et. al., 2011. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBUm, s. 224. ISBN 978-80-87500-05-7.

Bezpečnostní riziko

Situace ve střeženém objektu nebo u chráněné osoby, v jehož důsledku může vzniknout krizová situace a to v příčinné souvislosti mezi jednáním a následkem. Bezpečnostní rizika dělíme na bezprostřední, následné a latentní (skryté)¹⁰.

Kriminologie

V historii i v současnosti nalezneme celou řadu definic pojmu kriminologie, ale v české kriminologii je nejpoužívanější definice, která kriminologii popisuje jako vědu o kriminalitě, o jejich pachatelích a o její kontrole¹¹.

Viktimologie

Nauka o obětech, která zkoumá vědeckým způsobem oběti trestných činů. Zajímá ji, jakou roli hraje oběť v motivaci pachatele a jakým způsobem se spolupodílí na interakci v průběhu trestného činu. Viktimologie směřuje k vypracování poznatků o tom, jak se lze účinně vyhnout roli oběti a jakými preventivními opatřeními lze snížit riziko ohrožení¹².

Viktimnost

Jedná se o souhrn předpokladů k tomu, aby se člověk stal obětí trestného činu. Obětí trestného činu se může stát každý člověk. Každý z nás je v určitém stupni viktimnosti, ale pouze určitá část populace se obětí skutečně stane. Riziko stát se obětí trestného činu závisí mimo jiné na vlastnostech, sociální roli a chování jedince. Výzkumy, které na dané téma proběhly, přinesly mnoho cenných poznatků, přičemž byla prokázána nepochybná souvislost mezi viktimností a profesí, kdy např. mezi rizikové skupiny v kategorii deliktů proti životu a zdraví patří nejčastěji **policisté, pracovníci soukromých bezpečnostních služeb** a revizoři¹³.

---

¹⁰ LAUCKÝ, Vladimír, 2004. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, s. 11-12. ISBN 80-7318-119-3.

¹¹ VICHLENDÁ, Milan, 2005. *Základy kriminologie*. Holešov: Tiskárna SPŠ MV v Holešově, s. 6.

¹² ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2006. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. 309. ISBN 80-86898-73-3.

¹³ VICHLENDÁ, Milan, 2005. *Základy kriminologie*. Holešov: Tiskárna SPŠ MV v Holešově, s. 66.

Obr 1: Napadení pracovníka SBS ze strany fanouška při fotbalovém utkání¹⁴

2.2 Vymezení důležitých pojmů ve vztahu k diváckému násilí

Extremismus

Policie extremismus definuje jako „verbální, grafické, fyzické“ a jiné aktivity spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem, se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti, a které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví, majetku nebo veřejnému pořádku¹⁵.

---

¹⁴ Tn.Nova.cz. Sport [online]. ©2009 [cit. 2012-04-10]. *Chcete do Edenu na Baník? Pak jedině střízlivý.* Dostupné z: <http://tn.nova.cz/sport/fotbal/gambrinus-liga/chcete-do-edenu-na-banik-pak-jedine-strizlivi.html>

¹⁵ CHMELÍK, Jan, 2001. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty.* Praha: Linde, s. 172. ISBN 80-7201-265-7.

Kriminalita s extremistickým podtextem

Protiprávní jednání, které je pácháno v souvislosti s extremismem nebo diváckým násilím, tedy skutky, které naplňují skutkovou podstatu trestného činu nebo přestupku.

Nacionalismus

Jedná se politický směr, podle kterého je vlastní „národ“ základní společenskou jednotkou, nadřazenou nad ostatní¹⁶.

Rasismus

Rasismus je předsudek, který je založený na postoji a víře v existenci vyšších, nadřazených a nižších, méněcenných ras, a zdůrazňování znaků a rozdílů a z nich odvozených teorií o nadřazenosti či podřízenosti ras a z toho vyplývajících názorů o podřízenosti či likvidaci „nižších“ ras¹⁷.

Vandalismus

Vandalismus je destruktivní a likvidační chování, které nepřináší pro pachatele žádné materiální obohacení a současně se terč útoku vyznačuje bezbranností a snadnou dostupností. Ačkoliv se vandalové dopouštějí zdánlivě nesrozumitelných činů, vědí přesně, co dělají, a činí tak o své vůli a bez pocitů viny¹⁸.

Násilí

Jako násilí se označuje použití velké síly (moci) proti něčemu, někomu. Ve vztahu k lidem se násilí spojuje s překonáváním očekávaného odporu jiné osoby silou jako s prostředkem při prosazování si věcí, služeb, úkonů od jiné osoby proti její vůli a přes její odpor a obranu. Všeobecně jsou tyto případy v sociální psychologii označovány jako „agrese“¹⁹.

---

¹⁶ CHMELÍK, Jan, 2001. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, s. 9. ISBN 80-7201-265-7.

¹⁷ SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 81. ISBN 978-80-903556-3-7.

¹⁸ ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2006. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. 186. ISBN 80-86898-73-3.

¹⁹ VÝROST, Josef a Ivan SLAMĚNÍK, 2001. *Aplikovaná sociální psychologie II*. 1. vyd. Praha: Grada, s. 171. ISBN 80-247-0042-5.

Agrese

Agrese může být rozlišována v dvojím významu. V širším slova smyslu zahrnuje agrese činnost nebo její úmyslné odmítnutí, směřující k poškození nebo snížení určité hodnoty. V užším pojetí se kryje význam agrese s fyzickým násilím a útokem²⁰.

Psychologie davu

Jedná se o každé seskupení lidí v určitém množství a za určitých podmínek, jejichž hlavním rysem je ztráta schopnosti pozorovat. Typickými vlastnostmi chování člověka v davu je odosobnění, výrazná dominance citů nad intelektem, obecná ztráta úsudku a ztráta pocitu osobní odpovědnosti²¹.

Subkultura

Termínem subkultura se v obecné rovině označuje jakákoliv kultura, která je součástí rozsáhlejší instituce kultury, s níž má některé složky společné a některé rozdílné. Subkultura, tedy i subkultura fotbalových chuligánů, poskytuje svým členům emoční, materiální a sociální podporu²².

Hooligans

Samostatné slovo chuligán (hooligan) vzniklo v 19. Století v Londýně, zřejmě podle neadaptivní irské rodiny jménem Hooligan či Houlihan a pojem chuligánství se začal používat pro označení kriminálního či výtržnického chování. Proto se tento pojem jevil vhodný i pro vymezení některých negativních (asociálních či antisociálních) jevů spojených s fotbalem²³.

---

²⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2006. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. 168. ISBN 80-86898-73-3.

²¹ ČÍŽKOVÁ, Jitka, 2001. *Přehled sociální psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, s. 117. ISBN 80-244-0150-9.

²² SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 81. ISBN 978-80-903556-3-7.

²³ MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 10. ISBN 80-903333-0-3.

Rowdies

Pod tímto pojmem se v podstatě skrývá výtržník, neurvalec a rváč. Jedná se o vžité označení pro násilníky na fotbalových stadionech. Pojem rowdies je považován za synonymum pojmu hooligans²⁴.

Black Block

Jedná se o označení speciální taktiky extremistů, levicových i pravicových, jejíž podstatou je oblékání a zahalování do oblečení černé barvy. Největší výhodou tohoto stylu oblékání je „anonymita“, tedy znemožnění identifikace hlavně ze strany policie a bezpečnostních kamerových systémů. Tento styl oblékání můžeme taktéž registrovat mezi subkulturou fotbalových chuligánů.

Obr 2: Ukázka taktiky Black Block²⁵

---

²⁴ SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 20. ISBN 978-80-903556-3-7.

²⁵ WordPress.com. Stránka o pouličních bojích [online]. ©2009 [cit. 2012-03-30]. *Black Block*. Dostupné z: <http://streetriots.wordpress.com/2009/11/29/black-block/>

Spotter

Spotter je slovo z anglické policejní terminologie, odvozené od slova „spot“ nebo „spotting“. Význam těchto slov je „všímat si“, „pozorovat“. Spotteri jsou policisté, kteří se pohybují mezi fotbalovými fanoušky skrytě v civilním oděvu, obvykle se jedná o příslušníky z kriminální policie. Podstatou jejich práce je monitorovat rizikové fanoušky včetně jejich doprovodu při fotbalových zápasech. Z jejich strany se jedná o čistě preventivní činnost, kdy v rámci bezpečnostního opatření také spolupracují s dalšími složkami policie, kterým předávají získané operativní informace, které mohou mít podstatný vliv na průběh celého bezpečnostního opatření.

3 PRÁVNÍ NORMY ŘEŠÍCÍ DIVÁCKÉ NÁSILÍ V ČR

Divácké násilí představuje velmi komplikovaný společenský fenomén. Legislativní vymezení pojmů násilí a divácké násilí neexistuje. Násilím obvykle rozumíme použití fyzické síly k překonání nebo zamezení odporu. Komplexní legislativní úprava, která by přesně vymezovala skutkové podstaty trestných činů a přestupků v souvislosti s diváckým násilím neexistuje. Právní řád ČR má však dostatek právních nástrojů, které je možné zahrnout pod již existující skutkové podstaty trestných činů a přestupků vyjmenovaných v trestním zákoníku a přestupkovém zákoně.

V následující části diplomové práce podrobně popíšu nejčastější protiprávní jednání, které je pácháno v souvislosti s diváckým násilím na fotbalovém stadionu, jeho bezprostředním okolí a přesunu na něj, přičemž některé protiprávní jednání bude názorně popsáno podle případů, které byly prošetřovány ze strany Policie ČR.

3.1 Trestné činy páchané v rámci diváckého násilí

V dané věci budeme vycházet z právního předpisu, který je v této oblasti v podstatě jediný, jedná se o zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti²⁶.

3.1.1 Trestné činy proti zdraví

§ 145 Těžké ublížení na zdraví

Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let (§ 145 odst. 1 trestního zákoníku).

Těžkou újmou na zdraví se dle trestního zákoníku rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění, např. zmrzačení, ztráta nebo podstatné snížení pracovní

---

²⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

způsobilosti. Trestní zákoník chrání život a zdraví jedince jako nejdůležitější hodnotu, přičemž se to také odráží ve výšce trestního postihu za spáchání tohoto trestného činu.

§ 146 Ublížení na zdraví

Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta (§ 146 odst. 1 trestního zákoníku).

Ublížením na zdraví se dle trestního zákoníku rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařské ošetření.

3.1.2 Trestné činy ohrožující život nebo zdraví

§ 158 Rvačka

Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok (§ 158 odst. 1 trestního zákoníku).

Obr 3: Rvačka fotbalových chuligánů po vniknutí na hrací plochu²⁷

---

²⁷ iDNES.cz. Zprávy [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Přísnější trest pro chuligány na fotbale neprošel. Poslanci jsou proti.* Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/prisnejsi-trest-pro-chuligany-na-fotbale-neprosel-poslanci-jsou-proti-1mu-/domaci.aspx?c=A110923_102942_domaci_kop

3.1.3 Trestné činy proti svobodě

§ 173 Loupež

Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let (§ 173 odst. 1 trestního zákoníku).

Jak již bylo uvedeno, protiprávní jednání fotbalových chuligánů není páčáno pouze jen na fotbalovém stadionu, ale dochází k němu i v bezprostřední blízkosti fotbalového stadionu a v ulicích města, přičemž převážně při následných střetech fanoušků v ulicích města dochází ke spáchání závažného zločinu loupeže, kdy po předchozím fyzickém napadení bývá často otřesený fanoušek oloupen o své symboly: vlajku, šálu nebo fotbalový dres.

3.1.4 Trestné činy proti majetku

§ 228 Poškození cizí věci

Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majtkové hodnoty (§228 odst. 1 trestního zákoníku).

Velmi častým jevem na fotbalových stadionech je ničení sedadel a oplocení, dále dochází k poškozování vnitřního vybavení stadionu, kdy nejčastějším terčem útoku jsou toalety. Pod rouškou anonymity dochází k ničení majetku zvláště mimo fotbalový stadion, obvykle při přepravě fanoušků, kdy dochází k ničení výbavy autobusů, tramvají a vlakových souprav. Často také dochází k ničení obchodních výloh, ničení dopravních značek, zapalování popelnic. Nepočítaje desítky osobních motorových vozidel, které jsou po fotbalovém zápase svými majiteli objeveny s poškozeným lakem nebo ukopnutým zrcátkem.

Co do novinek v poškozování majetku ze strany chuligánů nesmíme zapomenout na tzv. *HOOLIGANS STREET ART*, který je velmi oblíbený a rozšířený hlavně v zahraničních klubech, ale i v ČR si pomalu a jistě začíná budovat své základy. Jedná se grafity, tagy a nápisy, které mají v obsahu i fotbalovou tematiku. Street art, tedy pouliční umění, můžeme v podstatě považovat za součást skupin fanoušků ultras.

Obr 4: Ukázka hooligans street art (tagy)²⁸Obr 5: Ukázka hooligans street art (grafity)²⁹

---

²⁸ Hooligans.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Street Art - Tagy, nápisy*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/galerie/displayimage.php?album=635&pos=12>

²⁹ Hooligans.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Street Art - Grafity*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/galerie/displayimage.php?album=635&pos=16>

3.1.5 Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

§ 325 Násilí proti úřední osobě

Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo pro výkon pravomoci úřední osoby, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta (§ 325 odst. 1 písm. a, b) trestního zákoníku).

Úřední osobou je podle trestního zákoníku mimo jiné i příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie.

Útoků na policisty všeobecně rapidně přibývá, přičemž během opatření při fotbalovém utkání tomu není jinak. V souvislosti s diváckým násilím se útoků na policisty dopouštějí převážně mladí fotbaloví chuligáni, kdy se nejčastěji jedná o náznaky úderů, strkání do těl policistů, případně údery pěstmi či kopy. Ojedinele jsou také při fotbalových výtržnostech zaznamenány násilné snahy o prorážení policejních kordonů. Velkou roli hraje ve všech případech konzumace alkoholu.

Odnětím svobody na šest měsíců až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin se zbraní, ublíží-li takovým činem jinému na zdraví, nebo způsobí-li takovým činem větší škodu (§ 325 odst. 2 písm. a, b, c) trestního zákoníku). Zde pro naplnění skutkové podstaty užije pachatel ke spáchání trestného činu zbraň, přičemž dle trestního zákoníku se zbraní rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

V souvislosti s diváckým násilím při útocích na policisty agresoři obvykle jako zbraň použijí různé hole, pálky a tyče. Velmi oblíbené však u fotbalových chuligánů je vrhání předmětů, kdy zpravidla jsou použity větší kameny či dlažební kostky. Ve výjimečných případech jsou na policisty vrhány rozbušky, dělobuchy nebo zápalné láhve.

Obr 6: Policisté čelí útoku ze strany chuligánů FC Baníku Ostrava³⁰

3.1.6 Jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci

§ 337 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta (§ 337 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku).

Ustanovení § 337 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku přímo souvisí s alternativním trestem „Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce“, který je významným legislativním nástrojem v boji proti fotbalovým chuligánům, přičemž při nedodržení podmínek stanovených soudem v odsuzujícím rozsudku se odsouzený chuligán vystavuje riziku trestního postihu.

---

³⁰ Ahaonline.cz. Sport [online]. ©2007 [cit. 2012-04-08]. *Řezba na Bazalech! DALŠÍ VÁLKA NA TRIBUNÁCH.* Dostupné z: <http://www.ahaonline.cz/clanek/sport/19246/rezba-na-bazalech-dalsi-valka-na-tribunach.html>

3.1.7 Trestné činy narušující soužití lidí

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

Kdo veřejně hanobí některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta (§ 355 odst. 1 písm. a, b) trestního zákoníku).

§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta (§ 356 odst. 1 trestního zákoníku).

Fašistické, nacistické a antisemitské projevy fotbalových chuligánů na stadionech i mimo něj jsou jedním z největších a nejtypičtějších problémů současného fotbalu, přičemž nemůžeme tvrdit, že se jedná jen o nějaké ojedinělé výstřelky, tyto akce jsou vždy systematické a plánované. Je třeba však připomenout, že řada těchto projevů může být primárně míněna ze strany chuligánů spíše jako provokace než jako vyjádření skutečně podloženého světonázoru. To se týká např. hajlování, skandování hesel číslice „osm osm osmdesát osm“ v osmdesáté osmé minutě, což je vázáno na osmé písmeno v abecedě, H, a jedná se tedy o zašifrovaný pozdrav Heil Hitler³¹.

3.1.8 Jiná rušení veřejného pořádku

§ 358 Výtržnictví

Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu nebo průběh organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

---

³¹ MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK, 2004. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, s. 143. ISBN 80-903333-0-3.

Příklad z policejní praxe

Jako příklad bude popsáno spáchání trestného činu „násilí proti úřední osobě“ dle ustanovení § 325 trestního zákoníku a trestného činu „výtržnictví“ dle ustanovení § 358 trestního zákoníku.

Podezřelý NOVÁK dne 6. listopadu 2010 v přesně nezjištěné době od 19:30 hodin do 20:00 hodin v Slezské Ostravě na ulici Českobratrská, poblíže fotbalového stadionu BAZALY, na místě veřejnosti přístupném, veřejně před více jak dvěma dalšími osobami, v době konání fotbalového utkání mezi mužstvy FC Baník Ostrava a FC Viktoria Plzeň, vědom si toho, že proti davu neukázněných fanoušků páchajících výtržnosti zakročují příslušníci Policie ČR oděni ve služebních kombinézách s označením Policie ČR a helmách, tak v úmyslu ztížit, případně znemožnit dokončení jejich služebního zákroku směřujícího k znovunastolení veřejného pořádku, házel na zakročující policisty ze vzdálenosti 20 metrů opakovaně dlažební kostky a kusy betonu o velikosti 10 x 15 cm a těmito zasáhl blíže nezjištěné zakročující policisty na těle, přičemž poté, co došlo zakročujícími policisty k vytlačení davu fanoušků, mezi nimiž byl i podezřelý NOVÁK, dále od prostor stadionu Bazaly, tak podezřelý NOVÁK přistoupil k poškozenému JIŘÍ HORÁK, příslušníkovi Policie ČR, oblečenému ve služební kombinéze s viditelným označením nápisem Policie ČR, který zde zakročoval jako psovod a poté, co byl tímto zakročujícím policistou vyzván, aby si sundal šálu ze svého obličeje, tak se slovy „TÁHNI DO HAJZLU“ strčil oběma pažemi do horní části těla policisty HORÁKA, v důsledku čehož policistu vychýlil z rovnováhy, přičemž podezřelý z místa následně utekl, avšak byl posléze zadržen dalšími zakročujícími policisty, čímž tímto svým jednáním znemožnil nerušený výkon pravomoci úřední osoby při plnění úkolů státu, tedy

- jednak užil násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby a čin spáchal se zbraní,

- jednak dopustil se veřejně, na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že napadl jiného a hrubým způsobem rušil průběh organizovaného sportovního utkání³².

3.2 Přestupky páchané v rámci diváckého násilí

Jak již bylo výše uvedeno, z hlediska možnosti trestně - právního postihu diváckého násilí poskytuje český právní řád dostatek nástrojů.

V rámci řešení problematiky fotbalového chuligánství se však v dnešní době velmi často setkáváme s jednáním, které nenaplnuje všechny znaky trestného činu, ale v mnoha

---

³² Skutková věta z případu vyšetřovaným ze strany Policie ČR, Městské ředitelství policie Ostrava, Odbor služby kriminální policie a vyšetřování Ostrava (nacionále zúčastněných osob byly pozměněny).

případech se jedná „pouze“ o spáchání přestupku. Protiprávní jednání, které se vyznačuje nižším stupněm společenské nebezpečnosti, nazýváme přestupkem.

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v přestupkovém nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Za přestupek lze uložit tyto sankce: napomenutí, pokutu, zákaz činnosti a propadnutí věci. Ochrannými opatřeními dle § 16 jsou omezující opatření a zabránění věci³³.

3.2.1 Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

§ 30 odst. 1 písm. a) – přestupku se dopustí ten, kdo prodá, podá nebo jinak umožní požití alkoholického nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholickým nápojem nebo návykovou látkou, osobě mladší osmnácti let, osobě, o níž lze mít pochybnost, zda splňuje podmínku věku, kdy za tento přestupek je možno uložit pokutu do 3.000,- Kč.

Ačkoli se může zdát, že uvedený přestupek nepatří do výčtu protiprávního jednání, které je pácháno na stadionech a v jeho okolí, opak je pravdou. Mladí fotbaloví chuligáni pod vlivem alkoholu a drog mají podstatný podíl na výtržnostech, ke kterým dochází na fotbalovém stadionu a v jeho okolí.

Příklad z policejní praxe

Neznámý pachatel dne 10. dubna 2011 v blíže nezjištěné době a na blíže nezjištěném místě prodal, podal nebo jinak umožnil požití alkoholického nápoje osobě mladší osmnácti let a to mladistvému Josef NOVÁK, což mělo za důsledek to, že jmenovaný byl téhož dne v 16:20 hodin, v době konání fotbalového utkání mezi FC Baníkem Ostrava a FC Slovácko, nalezen pořadatelskou službou v prostorách stadionu Bazaly FC Baník Ostrava ve Slezské Ostravě na ul. Českosobratrská, přičemž byl v silně podnapilém stavu, nebyl schopen komunikace a samostatného pohybu.

Provedená opatření: mladistvému byla ze strany pořadatelské služby poskytnuta první pomoc, dále byl na místo přivolán výjezd „Lékařské služby první pomoci“ a Policie ČR, která si na místě celou věc převzala³⁴.

---

³³ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a doplňků.

³⁴ Skutková věta z případu, který byl vyšetřován ze strany Policie ČR, Městské ředitelství policie Ostrava (nacionálně zúčastněných osob byly pozměněny).

3.2.2 Přestupky proti veřejnému pořádku

§ 47 odst. 1 písm. a) – dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

Příklad z policejní praxe

František Novák, Jan Kovanda a Petr Tichý dne 20. března 2011 v době kolem 20:50 hodin na ul. Českobratrská před fotbalovým stadionem "Bazaly" ve Slezské Ostravě neuposlechli opakující výzvy zakročujících policistů ČR pod jednotným velením k tomu, aby nastoupili do přepravního autobusu, čímž jsou tímto důvodně podezřelí z přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb.

Provedená opatření: perlustrace osob v informačním systému PČR, zpracování přestupku³⁵.

§ 47 odst. 1 písm. c) – dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo vzbudí veřejné pohoršení.

U tohoto přestupku se většinou jedná o vulgární a agresivní chování vůči ostatním divákům, pořadatelům a policistům, ze strany podnapilých fotbalových chuligánů.

§ 47 odst. 1 písm. f) – dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice.

Za přestupek podle odstavce 1 písm. a, c) lze uložit pokutu do 5.000,- Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. f) lze uložit pokutu do 3.000,- Kč.

Příklad z policejní praxe

Podezřelý Josef Novák 28. února 2011 v době kolem 17:55 hodin, v době konání fotbalového utkání mezi FC Baníkem Ostrava a AC Sparta Praha, přešel hrzení mezi ochozy a plochou samotného stadionu Bazaly ve Slezské Ostravě, konkrétně ze sektoru S3, určeného pro fanoušky domácích, na travnatou plochu nacházející se za brankou hrací plochy vlevo, přičemž k vniknutí na samotnou hrací plochu nedošlo, jelikož podezřelý byl ihned zadržen pracovníky bezpečnostní agentury a následně předán Policii ČR, čímž tímto jednáním podezřelý Josef NOVÁK porušil „Návštěvní řád stadionu BAZALY“ a to konkrétně ustanovení "Zákazy", tudíž je důvodně podezřelý ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. f) zák. č. 200/1990 Sb.

---

³⁵ Skutková věta z případu, který byl vyšetřován ze strany Policie ČR, Městské ředitelství policie Ostrava (nacionálně zúčastněných osob byly pozměněny).

Provedená opatření: podezřelý Novák byl zajištěn ze strany Policie ČR dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., dále eskortován k vyšetření způsobilosti k právním úkonům na „Protialkoholní záchytnou stanici“ v Ostravě a následně předán na místní oddělení policie k provedení dalších úkonů³⁶.

3.2.3 Přestupky proti občanskému soužití

§ 49 odst. 1 písm. a) - dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.

§ 49 odst. 1 písm. c) - dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.

Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5.000,- Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. c) lze uložit pokutu do 20.000,- Kč.

3.2.4 Přestupky proti majetku

§ 50 odst. 1 písm. a) – dle tohoto ustanovení je pachatelem přestupku ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí. Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 15.000,- Kč.

3.2.5 Omezující opatření

Zákon o přestupcích umožňuje v souvislosti s diváckým násilím uložit společně se sankcí za přestupek také *omezující opatření* (§ 17), které spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky. Lze je uložit pachateli přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30), přestupku proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48) a přestupku proti občanskému soužití (§ 49). Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku.

---

³⁶ Skutková věta z případu, který byl vyšetřován ze strany Policie ČR, Městské ředitelství policie Ostrava (nacionálně zúčastněných osob byly pozmeněny).

Samotné omezující opatření se váže vždy na konkrétní místo (objekt), nikoli na okolí určitého místa. Dále i v případě uložení omezujícího opatření se může týkat zákaz návštěvy určitého objektu jen objektů v územním obvodu správního orgánu, který rozhoduje o přestupku (nelze proto uložit např. zákaz návštěvy fotbalových stadionů v jiném městě či regionu). Proto pokud se pachatel dopustí přestupku např. v Brně, a přestupek je na základě § 55 odst. 3 zákona o přestupcích projednáván v místě bydliště pachatele, např. v Kladně, nelze uložit *omezující opatření zakazující vstup na stadiony* v Brně, ale pouze v Kladně, kde ovšem k přestupku nedošlo. Základním problémem a nedostatkem přestupkového zákona, hlavně ve vztahu k diváckému násilí, je ta skutečnost, že při ukládání sankcí za spáchaný přestupek není možno zjistit, zda se jedná o opakovaný přestupek či nikoliv, a to z důvodu neexistence centrální evidence přestupků, tedy z nepropojení stávajících databází přestupků vedených jednotlivými správními orgány³⁷.

3.3 Významná změna v současné legislativě

§ 76 – Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

Důležitým právním nástrojem v boji s diváckým násilím se stal nový alternativní trest zakazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, který je součástí nového trestního zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb.) účinného od 1. ledna 2010.

Podstatou nového alternativního trestu je soudem vyslovený zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a to na dobu až deseti let. Odsouzenému se po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na určených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích a ukládá se mu povinnost dostavovat se podle pokynů probačního úředníka v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce na určený útvar Policie ČR. Důležité je, že se trest vztahuje na jednání osoby v souvislosti se sportovní akcí, nemusí tedy jít jen o chování na stadionu, ale také např. při přesunu na něj.

---

³⁷ Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

Navštíví-li odsouzený akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo bez důležitého důvodu nedodrží uloženou povinnost dostavovat se podle pokynů probačního úředníka v den konání takové akce k Policii ČR, vystavuje se nebezpečí trestního stíhání za trestný čin „maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání“ dle ustanovení § 337 trestního zákoníku, s horní hranicí trestní sazky až tři léta. Je třeba také uvést, že příslušný útvar Policie ČR pouze eviduje do probačního plánu, zda se odsouzený v určeném čase k příslušnému útvaru Policie ČR dostavil. Nedostaví-li se odsouzený v určené době k příslušnému útvaru Policie ČR, tento útvar o tom informuje probačního úředníka, přičemž veškerá další činnost, jako např. vytvoření probačního plánu, projednání podmínek výkonu trestu s odsouzeným, ověřování, kontrola a hodnocení závažnosti důvodů, pro které se odsouzený nedostavil nebo nemůže dostavit k útvaru Policie ČR, vyvození důsledků z neplnění probačního plánu a nedodržování podmínek uloženého trestu, je úkolem Probační a mediační služby ČR³⁸.

---

³⁸ Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

4 HLAVNÍ AKTÉŘI PREVENCE A INTERVENCE V BOJI PROTI DIVÁCKÉMU NÁSILÍ

V politice proti fotbalovému chuligánství se neangažují pouze instituce státního aparátu, ale i nestátní aktéři, přičemž státní i nestátní aktéři obecněji pojaté protiextremistické politiky vytváří do jisté míry propojenou síť, která má za základní cíl potlačovat všechny nebo některé formy či projevy extremismu. Nežádoucí chování fotbalových chuligánů vyvolává potřebu zkvalitnění činnosti těch orgánů, které garantují nebo se spolupodílí na zajištění klidu a pořádku při fotbalových utkáních. Jsou to mimo jiné fotbalové kluby a jimi zajišťovaná pořadatelská služba (soukromé bezpečnostní služby) a Policie České republiky³⁹.

V následující kapitole podrobně popíšu dle mého názoru dva nejdůležitější aktéry z hlediska prevence a intervence v boji proti chuligánství na fotbalových stadionech v České republice. Jedná se o tyto aktéry:

- *Policie České republiky,*
- *Pořadatelská služba (soukromé bezpečnostní služby).*

4.1 Policie České republiky

Policie České republiky (Policie ČR) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož základním posláním je služba veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony⁴⁰.

V současné době Policie ČR na úseku ochrany veřejného pořádku při fotbalových zápasech pouze spolupůsobí a až v případě porušení činí opatření k obnovení žádoucího stavu. Policie nenahrazuje pořadatelskou službu. Svoji přítomností působí preventivně, sleduje situaci a zasahuje až ve chvíli, kdy pořadatelská služba není schopna zajistit klid a

---

³⁹ SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 165-166. ISBN 978-80-903556-3-7.

⁴⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

pořádek a hrozí reálné nebezpečí, že bude narušen. Působení policie lze vymezit na prostory vně i uvnitř stadionu. Mimo stadiony je povinností policie zajišťovat ochranu veřejného pořádku i bezpečnost osob a majetku prostřednictvím jejich územních útvarů. V prostorách stadionu je odpovědnost plně na pořadateli utkání. Policisté svojí činností tedy nenahrazují činnost pořadatelské služby. Až pokud pořadatelská služba sama nezvládne situaci a dojde přitom k ohrožení bezpečnosti osob nebo majetku či na rušení veřejného pořádku, provede policie potřebná opatření⁴¹.

4.1.1 Povinnosti a oprávnění příslušníků Policie ČR

Provádění služebních zákroků a služebních úkonů Policie ČR v prostorách stadionu a v prostorách k němu náležejících je upraveno zákonem č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2009.

Výčet základních povinností a oprávnění Policie ČR

Jednou ze základních povinností policistů při provádění služebních zákroků je jednat tak, aby žádné osobě v souvislosti s jejich postupem nevznikla bezdůvodná ujma a dbát na přiměřenost zásahu do práv a svobod osob, vůči nimž zákrok směřuje (§11). Policista je dále povinen před provedením úkonu, pokud tomu nebrání povaha a okolnosti úkonu, poučit osobu dotčenou úkonem o jejich právech a povinnostech (§13).

Policisté oproti členům pořadatelské služby mají poměrně širší rozsah oprávnění, kdy jedním ze základních oprávnění je požadovat vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele, přičemž osobu je nutno předem poučit, že vysvětlení může odepřít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt (§61).

---

⁴¹ SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, s. 170. ISBN 978-80-903556-3-7.

V souvislosti s diváckým násilím je jedním ze základních zákonných možností, které umožňuje policistům účinně a bezprostředně zasahovat proti osobám porušujícím právní řád, využití „*institutu zajištění*“ dle § 26 zákona o Policii ČR.

Dle tohoto ustanovení je policista oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob nebo majetek, přičemž zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Za zajištění osoby dle tohoto ustanovení není považováno umístění podnapilého pachatele k vystřízlivění do protialkoholní záchytné stanice ve smyslu § 8 odst. 1 zák. č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

Institut zajištění je ze své povahy preventivním opatřením, jehož účelem je chránit zdraví, majetek, řádné plnění úkolů státní správy, práva občanů apod., které jsou bezprostředně ohroženy. Konstrukce tohoto institutu směřuje k usnadnění práce policistů při řešení situací spojených se zamezováním protiprávního jednání na hromadných akcích. Primárním účelem tedy není zajištění osoby pro vedení řízení či další úkony směřující k objasnění přestupku, ale zajištění veřejného pořádku spočívající v zabránění páchání dalšího protiprávního jednání⁴².

Z praxe je znám postup v květnu 2010 ze strany Policie ČR v Ostravě, kde došlo k zajištění téměř tří stovek fanoušků Sparty Praha, kteří po příjezdu na nádraží v Ostravě odmítli nastoupit do připravených autobusů a vydali se na fotbalový stadion pěšky, přičemž při cestě házeli dýmovnice a vyvolávali potyčky s ostravskými fanoušky a policisty, kdy bez využití tohoto institutu by pravděpodobně došlo k hromadnému střetu mezi znepřátelenými fanoušky a ničení majetku v centru města, potažmo toto protiprávní jednání evidentně ze strany fanoušků Sparty Praha hrozilo.

---

⁴² Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

Obr 7: Využití institutu hromadného zajištění chuligánů v Ostravě⁴³

Policista je dále oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá jinou osobu nebo policistu, ohrožuje vlastní život nebo poškozuje majetek, zejména připoutáním pomocí pout na dobu maximálně dvě hodiny (§25).

Obr 8: Omezení pohybu za využití pout⁴⁴

---

⁴³ iDNES.cz. Zprávy [online]. ©2011 [cit. 2012-04-12]. *Policie v Ostravě zadržela přes 300 fanoušků Sparty.* Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/policie-v-ostrove-zadrzela-pres-300-fanousku-sparty-fwu-/krimi.aspx?c=A100502_085056_krimi_cen

⁴⁴ iSport.blesk.cz. Fotbal [online]. ©2009 [cit. 2012-04-12]. *Policie zadržela 126 chuligánů Bělehradu.* Dostupné z: <http://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-evropske-pohary-evropska-liga/79539/policie-zadrzela-126-chuliganu-belehradu.html>

Ve vztahu k věcem je policista oprávněn vyzvat osobu k vydání věci, lze mít za to, že v řízení o přestupku bude uloženo její propadnutí nebo zabrání, nebo jde o věc důležitou v řízení o přestupku (§ 34).

Policista je také oprávněn osobě odebrat zbraň, hrozí-li, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohrůzce násilím, přičemž taktéž je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň (§ 35).

Obr 9: Policie zabavila chuligánům velké množství zbraní⁴⁵

V některých případech mohou policisté přistoupit také k využití svého oprávnění použití donucovacích prostředků (§ 52).

---

⁴⁵ Hooligans.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-04-12]. *Hlavní menu - Foto dne*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/view.php?cisloclanku=2012010032>

4.1.2 Bezpečnostní opatření Policie ČR

V souvislosti s konáním fotbalového utkání je v souladu se závazným pokynem policejního prezidenta č. 10/2009, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, vyhlášováno ze strany Policie ČR „bezpečnostní opatření“⁴⁶.

O vlastním postupu policejních sil v souvislosti s konáním dané akce rozhoduje vždy velitel bezpečnostního opatření, který je v tomto případě vždy policista, přičemž jeho pokyny se řídí zakročující příslušníci policie, kteří jsou do bezpečnostního opatření, vyhlášeném v souvislosti s konáním fotbalového utkání, veleni.

Řídící štáb bezpečnostního opatření je složen z:

- velitele opatření a zástupce velitele opatření.

Členové řídicího štábu bezpečnostního opatření jsou dále:

- koordinátor sil a koordinátor předvádění osob omezených na osobní svobodě do policejních cel,
- vedoucí skupiny operativního průzkumu a dokumentace protiprávního jednání,
- koordinátor antikonfliktního týmu,
- velitel speciální pořádkové jednotky (SPJ),
- vedoucí skupiny dokumentace činnosti štábu velitele opatření.

Velitel bezpečnostního opatření:

- svolává dle potřeby koordinační schůzku, koordinuje síly a prostředky,
- odpovídá za přípravu a provedení opatření, provádí instruktáž řídicímu štábu,
- zajišťuje jednání s vedením daného fotbalového klubu a hlavním pořadatelem před vlastním opatřením za účelem upřesnění vzájemné spolupráce a výměny informací,
- účastní se jednání s delegátem Českomoravského fotbalového svazu před utkáním,

---

⁴⁶ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10/2009, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.

- účastní se závěrečné schůzky s hlavním pořadatelem a delegátem Českomoravského fotbalového svazu po ukončení fotbalového utkání,
- povolává na základě vývoje a vyhodnocení bezpečnostní situace další síly a prostředky,
- zajišťuje společný mediální výstup všech zúčastněných subjektů na bezpečnostním opatření.

4.1.3 Speciální pořádková jednotka Policie ČR

Základním pilířem každého bezpečnostního opatření, které je vyhlášeno v souvislosti s fotbalovým utkáním, je „Speciální pořádková jednotka Policie ČR“ (SPJ). Speciální pořádková jednotka působí pod jednotným velením, kdy o použití donucovacího prostředku a zbraně rozhoduje velitel zakročující jednotky.

Obr 10: Speciální pořádková jednotka v akci⁴⁷

Speciální pořádková jednotka Policie ČR je zřízena jako organizační článek odboru služby pořádkové policie. SPJ chrání bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti, provádí bezpečnostní opatření k jeho obnově, byl-li závažným způsobem narušen. Podílí se na výkonu služby v případech mimořádných

---

⁴⁷ iDNES.cz. Olomoucký kraj [online]. ©2012 [cit. 2012-04-23]. *Fanoušky Baníku v Olomouci pohlídají stovky policistů i vrtulník*. Dostupné z: http://olomouc.idnes.cz/fanousky-baniku-v-olomouci-pohlidaji-policiste-f5m-/olomouc-zpravy.aspx?c=A120321_114556_olomouc-zpravy_stk

událostí, živelných pohrom, katastrof a průmyslových havárií, sportovních, kulturních akcí a při pátrání po osobách a věcech, které svým rozsahem a charakterem vyžadují nasazení většího počtu sil a prostředků Policie ČR, zejména v rámci bezpečnostních opatření nebo při plnění úkolů integrovaného záchranného systému⁴⁸.

4.1.4 Nové policejní metody v rámci bezpečnostních opatření

Policie ČR v rámci zvládnutí extremistických akcí vč. bezpečnostních opatření při fotbalových zápasech využívá nové metody policejní práce „Low profile policing a strategii 3D“.

Low profile policing (LPP)

Strategie minimálního prezentování policejní síly. Tato strategie nevzbuzuje negativní emoce, nedeklaruje se připravenost a očekávání střetu. V okolí akce se pohybují policisté v klasických uniformách nebo členové antikonfliktních týmů. Pořádkové jednotky jsou mimo vizuální kontakt s veřejností, ale na vhodném místě připraveni k zásahu. Touto strategií se policie snaží maximálně zabránit eskalaci násilí, přičemž v případě propuknutí násilí rychle a dynamicky zasáhne proti původci, kdy je uplatněna zásada „GET AND BACK“, tedy rychle násilníka zadržet a poté místo okamžitě opustit.

Strategie „3D“

Tato strategie navazuje na principy LLP, kdy s tímto modelem také úzce souvisí. Strategie „3D“ počítá s třemi stupni řešení potencionálně nebezpečných situací.

Discussion – diskuze nebo komunikace,

De-escalation – uklidňování,

Determination – rozhodný zákrok⁴⁹.

---

⁴⁸ Policie České republiky. PČR [online]. ©2012 [cit. 2012-04-13]. *Speciální pořádková jednotka*. Dostupné na intranetu PČR: <http://www.ks.sm/opzp/SPJ/index.html>

⁴⁹ Mvcr.cz. Extremismus [online]. ©2010 [cit. 2012-04-07]. *Výroční zpráva o extremismu a strategii boje proti extremismu*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

4.2 Soukromé bezpečnostní služby (SBS)

Soukromé bezpečnostní služby představují velmi významný prvek bezpečnosti při ochraně majetku a osob, prevenci kriminality, zamezování škod a jiných škodlivých následků trestné činnosti.

Role soukromých bezpečnostních služeb v České republice není hlavní, ale pouze doplňující, hlavní roli ochrany tvoří zejména Armáda České republiky a Policie ČR. Soukromé bezpečnostní služby jsou podřízené státním složkám, přičemž zákazníkovi nabízejí zvýšení bezpečnosti za úplat. Bezpečnostní služby v dnešní době představují po policii a armádě třetí pilíř bezpečnostní komunity.

Soukromou bezpečnostní službou se rozumí jak ochrana a ostraha osob a majetku, jakož i ochrana dalších práv a svobod prováděná jako podnikání, tak i činnost obdobného charakteru prováděná pro vlastní potřebu ochrany a ostrahy osob a majetku v rámci vlastní organizace. SBS je míněna činnost agentury jako nestátní organizace, založené a fungující na komerčním základě, která spočívá v projektování, organizování, řízení a kontrole, jakož i ve vlastním výkonu ochrany a ostrahy majetku a osob, strážní služby a ostatních specifických činností.

Pod pojmem SBS se rozumí činnosti, které zahrnují zejména:

- hlídací služby,
- detektivní služby – pátrací služby,
- technické služby k ochraně majetku a osob,
- zajišťování vlastní ochrany.

Činnost směřující k realizaci SBS je definována jako soukromá bezpečnostní činnost. Subjektem poskytování soukromých bezpečnostních služeb a realizátorem soukromé bezpečnostní činnosti je soukromá bezpečnostní agentura⁵⁰.

---

⁵⁰ IVANKA, Ján, 2011. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, s. 1, 26, 27. ISBN 978-80-7454-122-3. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10563/18576>.

Činnost soukromých bezpečnostních služeb, jako předmět podnikání za účelem dosažení zisku, je podle dosud platné právní úpravy koncesovanou živností ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tyto služby jsou uvedeny v příloze živnostenského zákona jako koncesované živnosti „Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“, resp. „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“. Provozování uvedených služeb, v souladu s živnostenským zákonem, povolují živnostenské úřady, které za tím účelem vydávají koncesní listiny. Živnostenské úřady rovněž mají právo kontrolovat, zda vlastní provozování těchto činností je prováděno v souladu s platnými zákony, které oblast tohoto druhu podnikání upravují⁵¹.

4.2.1 Postavení SBS v souvislosti se zajištěním bezpečnosti na stadionu

Kvalitní a dostatečně početná pořadatelská služba je obecně považována za jednu z nejzákladnějších podmínek bezpečnosti na fotbalových stadionech. Nespornou důležitost pořadatelské služby umocňuje i fakt, že představuje základní nástroj klubu pro naplňování jeho zákonné odpovědnosti za bezpečnost a pořádek během zápasu⁵².

Členem pořadatelské služby se může stát fyzická osoba starší 18 let. Při přijímání členů pořadatelské služby se musí dbát na to, aby bylo zajištěno, že pracovník splňuje požadavky tělesné a psychické způsobilosti pro výkon svých úkolů. Výběr pořadatelské služby provádí fotbalové kluby, přičemž tyto v poslední době upřednostňují profesionální *soukromé bezpečnostní agentury*. Vždy se ale jedná o smluvní vztah mezi zadavatelem (příslušným fotbalovým klubem) a bezpečnostní agenturou, kdy podstatou tohoto smluvního vztahu je přenesení některých práv a povinností zadavatele na bezpečnostní agenturu. Každý člen pořadatelského sboru, v našem případě budeme používat pojem pracovník bezpečnostní agentury, musí být poučen o svých úkolech a povinnostech ze

---

⁵¹ SOUČEK, Vladimír et al., 2009. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: Modul G*. Praha: Ministerstvo vnitra, s. 60. ISBN 978-80-86640-68-6.

⁵² Mvcr.cz. Veřejná správa. Archiv - časopisy [online]. ©2008 [cit. 2012-04-17]. Bureš, Radim. *Prevence diváckého násilí a bezpečnost na stadionech*. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2006/33/pril2.html>

strany hlavního pořadatele. Pracovníci bezpečnostní agentury v souvislosti s konáním fotbalového utkání by měli taktéž procházet pravidelnými opakovacími kurzy, které se týkají vývoje a změn v problematice zajištění pořádku na fotbalových stadionech, přičemž musí být také před každým fotbalovým zápasem instruováni, aby získali nezbytné informace o zvláštních okolnostech nastávajícího zápasu (tyto informace získávají pracovníci kriminální policie)⁵³.

4.2.2 Právní aspekty pro zajištění bezpečnosti na stadionu ze strany SBS

Soukromé bezpečnostní služby, potažmo jejich zaměstnanci nejsou vybaveni zvláštními pravomocemi, jež by byli oprávněni v průběhu výkonu služby využívat. Jde o řadové občany, kteří jsou povinni dodržovat všechny obecně závazné právní předpisy vztahující se na tyto činnosti⁵⁴.

Co se týče pravomocí, v souvislosti se zajišťováním veřejného pořádku na fotbalovém stadionu, stávající právní úprava vybavuje pracovníka bezpečnostní agentury vzhledem k povaze sportovního podniku dostatečnými pravomocemi k udržení pořádku a bezpečnosti na stadionu. Hlavní oprávnění vycházejí zpravidla z návštěvního řádu, který mimo jiné stanoví pravidla chování fanoušků a důsledky porušení těchto pravidel (oprávnění osobních prohlídek a prohlídek zavazadel, oprávnění vyvést osobu porušující návštěvní řád apod.). Existují však situace, na které návštěvní řád nepamatuje, situace, které u pracovníků bezpečnostních agentur vyvolávají obavu z následků razantního zákroku, kdy pro zvládnutí takových situací musí využít oprávnění vycházející z platného právního řádu ČR, což jsou oprávnění běžného občana. V našem případě jde zejména o tyto právní normy:

- Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) č. 141/ 1961 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.

---

⁵³ Mvcr.cz. Divácké násilí [online]. ©2010 [cit. 2012-03-23]. *Bezpečí na sportovních utkáních - Manuál pro fotbalové kluby*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

⁵⁴ SOUČEK, Vladimír et al., 2009. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: Modul G*. Praha: Ministerstvo vnitra, s. 60. ISBN 978-80-86640-68-6.

4.2.2.1 Zadržení osoby

§ 76 odst. 2 trestního řádu – jedná se oprávnění, které umožňuje komukoliv zadržet osobu (omezit její osobní svobodu), která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, zamezení jejího útěku nebo k zajištění důkazů. Zadrženou osobu je nutné, buď neprodleně předat policejnímu orgánu, nebo mu alespoň její zadržení neprodleně oznámit. Pro potřeby zákroků bezpečnostní agentury v souvislosti s udržením pořádku a bezpečnosti na stadionu je využití tohoto oprávnění velmi výhodné, neboť na rozdíl od běžného občana, by měli být pracovníci SBS natolik fyzicky i technicky vybaveni a poučeni, aby takové oprávnění plně využili ve prospěch plnění svěřených úkolů.

Pro využití tohoto oprávnění je však třeba vždy rozhodující subjektivní posouzení zasahujícího pracovníka bezpečnostní agentury, přičemž postačuje, když se zakročující pracovník domnívá, že může jít o jednání, které naplňuje znaky trestného činu (přesná kvalifikace není opravdu nutná). Taktéž je oprávněn zadržet osobu i „bezprostředně“ po spáchání trestného činu, kdy není rozhodné, zda útok ze strany agresora byl ukončen či nikoliv.

Přistihne-li tedy pracovník agentury problémového diváka při jednání nebo po činnosti, která splňuje znaky trestného činu (rvačka, poškození cizí věci, výtržnictví apod.) je bez dalšího rozmyšlení oprávněn omezit takovou osobu na svobodě a předat ji Policii České republiky, aniž by se musel obávat toho, že překračuje své pravomoci⁵⁵.

Ustanovení o zadržení podezřelého je nutné bezezbytku znát a dodržovat. Jeho nerespektování či neznalost zapříčiňuje velmi nepříjemné excesy, které obvykle končí trestním postihem a majetkovou újmu osoby, která ustanovení překročila⁵⁶.

---

⁵⁵ Mvcr.cz. Divácké násilí [online]. ©2010 [cit. 2012-03-23]. *Bezpečí na sportovních utkáních - Manuál pro fotbalové kluby*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

⁵⁶ KAMENÍK, Jiří et. al., 2007. *Komerční bezpečnost: Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, s. 45. ISBN 978-80-7357-309-6.

4.2.2.2 *Krajní nouze*

§ 28 trestního zákoníku – čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící chráněnému zájmu trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil⁵⁷.

V rámci námi řešené problematiky se jedná o další institut, který může být ze strany pracovníků bezpečnostních agentur využitelný. Podstatou krajní nouze je oprávnění každého (tedy i pracovníka SBS) porušit něčí práva za účelem odvrácení nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněného trestním zákoníkem nebo přestupkovým zákonem. Za nebezpečí v tomto smyslu je třeba považovat ohrožení jinak než útokem člověka. Jde tedy o situace, kdy hrozí nebezpečí (nevyvolané přímo člověkem) přírodní katastrofy, nehody, havárie, ale také útok (nikým nepoštvaného) zvířete, přičemž ten komu nebezpečí hrozí, nemá povinnost ho snášet⁵⁸.

Vybočení z mezí krajní nouze (exces)

- způsobený následek byl zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který ze vzniklého nebezpečí hrozil,
- nebezpečí nehrozilo zájmu chráněným zákonem,
- jednání bylo provedeno v době, kdy nebezpečí bezprostředně nehrozilo (nebezpečí již pominulo nebo má nastat v budoucnu),
- nebezpečí by bylo možno za jistých okolností odvrátit jinak,
- byla zde povinnost nebezpečí snášet (policista, hasič).

---

⁵⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

⁵⁸ Mvcr.cz. Divácké násilí [online]. ©2010 [cit. 2012-03-23]. *Bezpečí na sportovních utkáních - Manuál pro fotbalové kluby*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

4.2.2.3 *Nutná obrana*

§ 29 trestního zákoníku – čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. O nutnou obranu nejde, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. K nutné obraně je oprávněn kdokoliv. O nutnou obranu se jedná i v případě odvrácení útoku zvířete poštvaného člověkem.

Nutná obrana je nejdůležitějším institutem v souvislosti s možností pracovníka bezpečnostní agentury zakročit proti agresorovi na fotbalovém utkání. Podstatou nutné obrany je odvrácení nebezpečí, které vzniká přímo hrozícím nebo trvajícím útokem (tedy jednáním člověka) na společenské vztahy chráněné trestním zákoníkem (v případě fotbalového utkání jde zejména o život, zdraví, majetek) a to činem (zárok pracovníka bezpečnostní agentury), který by byl jinak trestným činem, namířeným proti útočníkovi (v našem případě agresor, fotbalový chuligán).

Nejdůležitější principy

- nutná obrana se nemusí omezit pouze na pasivní obranu a není zde vyžadována úměrnost mezi hrozící škodou a způsobeným následkem.
- právo také nečiní rozdíl mezi tím, zda se jedná o ochranu sebe sama, jiné osoby nebo majetku.
- důležité měřítko pro posouzení oprávněnosti nutné obrany spočívá ve zhodnocení případné míry nepřiměřenosti útoku, kdy každý zakročující pracovník bezpečnostní agentury by měl mít na mysli tu skutečnost, že jeho jednání „nesmí“ být zcela zjevně nepřiměřené způsobu útoku. To znamená, že pracovník není vázán tím, aby se bránil prostředky stejné intenzity, jakými je prováděn útok, přičemž zákon mu dokonce umožňuje, aby jeho obrana byla do určitého stupně útoku nepřiměřená, rozhodně neplatí žádná zásada rovnosti zbraní (nuž proti noži, obušek proti obušku).

Jednoduše řečeno, obrana proti útoku nesmí být podle obecných hledisek na první pohled nepřiměřená, není taktéž přípustná proti útoku, který již skončil. Dále se musíme vyhnout takové obraně, kterou lze považovat za oplácení.

O vybočení z mezí nutné obrany (exces) půjde v případech:

- jestliže obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku,
- jestliže obrana nebyla s útokem současná.

Vybočení z mezí nutné obrany a krajní nouze je zpravidla našim právním řádem považováno jako nedbalostní trestný čin a může být polehčující okolností.

4.2.3 Povinnosti pracovníků SBS při zajišťování bezpečnosti na stadionu

V souvislosti se zajišťováním veřejného pořádku na fotbalovém stadionu mají pracovníci bezpečnostní agentury své povinnosti, které v podstatě vycházejí z návštěvního řádu fotbalového klubu. Mezi základní povinnosti patří:

Prohlídka stadionu před zápasem a po něm – prohlídka oplocení a jiného zajištění, kontrola sedaček. Je nutné, aby na fotbalovém stadionu nebylo v podstatě nic, co by chuligáni mohli použít jako zbraň (stavební materiál apod.).

Vpouštění diváků a dohled nad nimi – pracovníci agentury mají oprávnění znemožnit vstup osobám, které nemohou prokázat své oprávnění ke vstupu na fotbalový stadion. To samé oprávnění mohou využít i proti osobám, které představují bezpečnostní riziko (zjevně podnapilý návštěvník) a osobám, kterým byl v České republice zakázán vstup na pořádanou akci. Mohou také požadovat po divákovi, aby se v případě podezřelého, či nevhodného chování před vstupem na stadion, legitimoval. Toto oprávnění je nezbytně nutné u tzv. adresného ticketingu, což je forma prodeje vstupenek obsahujících mimo jiné i informace o vlastníkově zakoupené vstupenky. Následný dohled nad návštěvníky na fotbalovém stadionu poté provádí plánem určení pracovníci agentury, kteří v podstatě monitorují předem stanovený úsek, jedná se o pochůzkovou preventivní činnost.

Provádění kontroly příchozích diváků – pracovníci agentury jsou oprávněni prohlédnout (a to i za použití technických prostředků) osoby, které z důvodu podezření z předchozí konzumace alkoholu nebo jiných návykových látek, nebo z důvodu vnášení zbraní, mohou představovat bezpečnostní riziko pro danou akci, přičemž prohlídka se vztahuje i na vnášená zavazadla a umožňuje kontrolu jednotlivých vnášených předmětů.

Zabránění vstupu veřejnosti do zakázaných prostor – většinou se jedná o prostory VIP a prostory, kde má návštěvník vstup zakázán. U vstupu do těchto prostor je vždy předem určený pracovník agentury.

Poskytnout Policii ČR všechny relevantní informace týkající se diváků, kteří mohou narušovat pořádek a předcházet všem situacím, které by mohly ohrozit veřejný pořádek – jak již bylo uvedeno, pracovníci SBS, kteří mají na starosti zajištění pořádku na stadionu, patří v současné době mezi nejdůležitější aktéry z hlediska prevence a intervence v boji proti fotbalovému chuligánství. Své poznatky a informace, které získávají svou činností, ihned předávají předem určenému příslušníku z řad Policie ČR (jedná se o možné poznatky ohledně střetů fanoušků, vyvolávání výtržností, hromadné ničení majetku apod.).

Provádění všech nezbytných opatření a vyčerpání všech existujících oprávnění před zásahem Policie ČR - jedná se například o oprávnění bez předchozího napomenutí okamžitě vyvést osobu, která je zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a osobu, která porušuje a nerespektuje ustanovení návštěvního řádu. Dále mohou zadržet podezřelou osobu dle ustanovení § 76 trestního řádu a provádět své vlastní zákroky za využití oprávnění dle trestního zákoníku (krajní nouze a nutná obrana)⁵⁹.

4.2.4 Výstroj, výzbroj a ochranné prostředky pracovníků SBS

4.2.4.1 Výstroj

Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku na fotbalovém stadionu jsou vyzbrojeni podle druhu vykonávané práce, mají obvykle jednotný stejnokroj, musí mít na sobě reflexní vestu s označením „pořadatelská služba“ a identifikační visačku nebo jiné viditelné identifikátory. Do výstroje patří také opasek, závěs na obušek, pouzdro na slzotvorný prostředek a pouta.

---

⁵⁹ Fcb.cz. FAN ZÓNA [online]. ©2008 [cit. 2012-04-08]. *Návštěvní řád stadionu*. Dostupné z: <http://fcb.cz/fan-zona/vstupenky/navstevni-rad-stadionu/>

4.2.4.2 Výzbroj

Co se týče výzbroje, je každý pracovník SBS vyzbrojen základními obrannými prostředky pro případné obranné zákroky. Vše je závislé na druhu prováděné činnosti a podmínkách, ve kterých má být prováděna.

Mezi základní obranné prostředky pracovníka SBS při zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na fotbalovém stadionu patří:

- slzotvorné prostředky (kasr),
- distanční tyče (tonfy), obušky, teleskopické obušky,
- pouta (klasické kovová nebo jednorázová, které jsou plastové nebo textilní).

Obr 11: Ukázka jednorázových textilních pout a teleskopického obušku⁶⁰

---

⁶⁰ Eurosecurity.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-04-23]. *Jednorázový poutací systém ESP*. Dostupné z: <http://www.eurosecurity.cz/euro-security.info/cs/jednorazova-textilni-pouta/26-jednorazovy-poutaci-system-esp>

Je potřeba mít na mysli, že obranné prostředky je možno použít jen v souladu s ustanovením § 28 a § 29 trestního zákoníku (krajní nouze a nutná obrana) a na základě ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu (zadržení osoby).

4.2.4.3 Ochranné prostředky

Jedná se o prostředky, které umožňují pracovníkům soukromých bezpečnostních služeb vykonávat svou činnost a hlavně slouží k ochraně jejich zdraví. Většinou se jedná o přilby, obranné štíty, speciální výztuhy na nebezpečné partie těla, taktické vesty apod.

4.2.5 Komunikační a pozorovací techniky pracovníků SBS

V souvislosti se zajištěním veřejného pořádku na fotbalovém stadionu jsou ze strany soukromých bezpečnostních služeb využity komunikační a pozorovací techniky.

Komunikační techniky (prostředky)

V případě spojovací (komunikační) techniky se převážně jedná o pevné telefonní linky, mobilní telefony a radiostanice, přičemž tyto prostředky jsou nedílnou součástí pro výkon služby ochrany majetku a osob, jelikož bez řádného spojení a komunikace by zajištění pořádku a bezpečnosti na fotbalovém stadionu bylo takřka nemyslitelné.

Obr 12: Ukázka komunikační techniky zn. Motorola⁶¹

---

⁶¹ CETTRA.cz. Radiostanice [online]. ©2008 [cit. 2012-04-26]. Motorola MOTOTRBO. Dostupné z: <http://www.cettra.cz/vysilacky-radiostanice/MOTOROLA/Novinky/Motorola-MOTOTRBO/52>

Pozorovací techniky (prostředky)

V průmyslu komerční bezpečnosti pod pojmem pozorovací prostředek rozumíme zvláště elektronické zařízení (kamerové systémy), které jsou z bezpečnostního hlediska zpravidla rozmístěny na místech, kde nejlépe monitorují a zaznamenávají předem určený prostor. Nejčastěji používaná zkratka pro kamerový bezpečnostní systém je CCTV, což v anglickém překladu znamená uzavřený televizní okruh. CCTV systém primárně slouží k identifikaci a detekci osob, resp. monitorování skupiny osob⁶².

Pozorovací prostředky tvoří nedílnou součást průmyslu komerční bezpečnosti, jsou ve velké míře využívány k ochraně osob na společenských setkáních, sportovních a kulturních akcích, přičemž při dnešní tendenci stoupající kriminality se jeví záznam obrazu jako nezbytná potřeba⁶³.

V mnoha případech požívají vyčlenění pracovníci bezpečnostní agentury digitální dokumentační techniku. Jedná se převážně o fotoaparáty a videokamery, které jsou vhodné k dokumentaci protiprávního jednání ze strany fotbalových chuligánů a hlavně k zajištění důkazních prostředků pro potřeby Policie ČR.

Obr 13: Digitální kamera MiniDV⁶⁴

---

⁶² LUKÁŠ, Luděk et al., 2011. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM, s. 111. ISBN 978-80-87500-05-7.

⁶³ ŘÍHA, Milan a Ladislav SIEGER, 2009. *Bezpečnostní systémy 1. díl*. Praha: Námořní akademie České republiky s.r.o., s. 111. ISBN 978-80-87103-21-0.

⁶⁴ JOINMUSIC.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-26]. *Digitální kamera MiniDV*. Dostupné z: <http://www.joinmusic.cz/cs/pronajem-projekcni-techniky/>

V některých případech mohou být využity i „mobilní minikamery“, které slouží převážně k zaznamenání průběhu případného protiprávního jednání, které je namířeno proti pracovníkovi ostrahy stadionu. Tyto kamery slouží v podstatě jako nástroj prevence, přičemž záznamy z kamer mohou být použity jako důkazní prostředek v případech, kdy dojde k obvinění pracovníka ochranky z neadekvátního zákroku.

Obr 14: Mobilní minikamera se záznamem obrazu a zvuku na mini SD kartu⁶⁵

Mobilní monitorovací centrum

Nedílnou součástí bezpečnostního opatření v souvislosti s konáním fotbalového utkání v Moravskoslezském kraji je „Mobilní monitorovací centrum“ s osádkou na monitoring fanoušků v okolí fotbalového stadionu. Jedná se o čtyři vozidla, jedno štábní (velitelské) a tři terénní automobily. Vozidla policisté využívají k plnění úkolů v oblasti služby pořádkové policie a služby kriminální policie a vyšetřování. Vyjíždějí do terénu zejména v rámci bezpečnostních opatření při konání různých hromadných akcích, jako jsou například sportovní utkání, různé shromáždění apod. Velitelské vozidlo je vybaveno monitorovací, dokumentační, záznamovou, dorozumívací telekomunikační technikou a

---

⁶⁵ Wendoo.cz. Speciální sledovací technika [online]. ©2012 [cit. 2012-04-26]. *Mobilní kamery se záznamem*. Dostupné z: <http://www.wendoo.cz/Wendoo.php?MainWindow=Vyrobek.php&Vyrobek=2882>

technikou pro připojení na internet. Jedná se o termokameru, dvě autodoom kamery pro sledování okolí vozidla, venkovní autodoom kamery pro rozmístění v okolí vozidla a megapixelová kamera se směrovým mikrofonem. Kamerový systém, kterým disponuje mobilní monitorovací centrum, je jeden z nejmodernějších na trhu. Policisté tak mohou přímo z vozidla díky kamerám monitorovat jakoukoliv akci⁶⁶.

Obr 15: Mobilní monitorovací centrum (velitelské vozidlo)⁶⁷

---

⁶⁶ Policie.cz. Mobilní monitorovací centrum [online]. ©2010 [cit. 2012-04-12]. *Moravskoslezští policisté mají speciální vozidla*. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/mobilni-monitorovaci-centrum-548399.aspx>

⁶⁷ Policie.cz. Mobilní monitorovací centrum [online]. ©2010 [cit. 2012-04-12]. *Moravskoslezští policisté mají speciální vozidla*. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/mobilni-monitorovaci-centrum-548399.aspx>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTNÍ SITUACE NA FOTBALOVÝCH STADIONECH

Praktická část je zaměřena na analýzu vhodných doporučení a možnosti ke zlepšení bezpečnostní situace při šíření diváckého násilí, přičemž jsem se hlavně zaměřil na nedůslednost vstupních prohlídek ze strany SBS, kvalitu jejich činnosti, aplikaci a kontrolu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce dle ustanovení § 76 trestního zákoníku a adresný ticketing. V závěru praktické části bude za využití dotazníkové metody zjištěna a vyhodnocena připravenost a kvalita činnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb v řešení problematiky diváckého násilí na fotbalových stadionech.

5.1 Vstup na stadion – nedůsledné vstupní prohlídky

Vstup na stadion je vstupem do neveřejného prostoru, na který se podle základních principů vlastnického práva vztahuje tradiční soukromoprávní koncept pána domu, jenž rozhoduje o tom, kdo a za jakých podmínek bude vpuštěn do prostoru, nad kterým vykonává své právo. Návštěva stadionu je zcela logicky založena na uplatněném smluvním vztahu diváka a pořadatele, přičemž záleží na svobodné vůli obou stran smlouvy, zda budou ochotny do vztahu vstoupit. Proto musí účastník smluvního vztahu, v našem případě divák, strpět aplikaci různých opatření ze strany pracovníků bezpečnostní agentury, kteří mají možnost diváky legitimovat nebo je prohledávat za účelem zjištění, zda se na stadion nesnaží pronést nebezpečný materiál.

Je třeba mít na vědomí, že opatření, která provádějí pracovníci SBS, nejsou postavena na diskriminačních základech, tak jak si mnoho fotbalových fanoušků myslí. Možnost pořadatelů legitimovat návštěvníka u vstupu a zkontrolovat, zda u sebe nemá nebezpečný materiál, není výkonem oprávnění, které mají příslušníci Policie ČR (zjištění totožnosti apod.), ale výkonem práva „pána domu“, který vstup do soukromého prostoru může podmínit podle svého uvážení⁶⁸.

---

⁶⁸ Mvcr.cz. Divácké násilí [online]. ©2010 [cit. 2012-03-23]. *Bezpečí na sportovních utkáních - Manuál pro fotbalové kluby*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

I přes všechna tato oprávnění je v dnešní době zaznamenáváno mnoho nedůsledných kontrol ze strany pracovníků bezpečnostních agentur, kdy se na stadion dostanou díky nedůsledné a laxní prohlídce nebezpečné předměty (zbraně, zakázaná pyrotechnika). Také dochází často k tomu, že se na stadion dostanou lidé, kteří jsou na první pohled silně ovlivněni alkoholem nebo jinou návykovou látkou, přičemž o možnosti pronést samostatný alkohol se zde nebudou ani vyjadřovat, mnohdy je toto prostě ze strany pracovníků bezpečnostních agentur tolerováno.

Obvykle jsou důsledné kontroly zaměřené na návštěvníky hostujícího klubu, kteří jsou podrobena pečlivým prohlídkám, nejsou často vpuštěni na stadion s megafonem, velkým bubnem, vlajkou apod., ačkoli domácí fanoušek s těmito proprietami vpuštěn je, což je z taktického a preventivního hlediska velmi špatné, jelikož takto tvrdé prohlídky a nejednotná pravidla, vyvolávají prvotní negativní reakce, které mohou přerůst v následný slovní a fyzický konflikt.

Obr 16: MP Mladá Boleslav školila pracovníky bezpečností agentury⁶⁹

---

⁶⁹ Mpmc.cz. Městská policie Mladá Boleslav [online]. ©2010 [cit. 2012-05-02]. *Opatření na Kladno*. Dostupné z: <http://www.mpmc.cz/index.php/archives/2025>

V každém případě si pracovníci bezpečnostních agentur musí uvědomit, že svou nedůslednou a laxní vstupní prohlídkou umožní vnesení nebezpečných předmětů, které jsou v mnohých případech použity právě proti nim. Je také všeobecně známo, že vstupní prohlídky jsou pro některé pracovníky SBS dosti stresující, jelikož návštěvníci je často urážejí a dostávají je účelově pod silný tlak, při kterém se samozřejmě často chybují. Ale i přes stresující a mnohdy ponižující situace je jednou ze základních povinností a oprávnění pracovníka SBS provést důslednou prohlídku před vstupem na stadion. Profesionálně provedená kontrola před samotným vstupem na stadion je jedna ze základních preventivních podmínek, díky které je zde větší možnost odhalení nebezpečných věcí, které by mohly být proneseny na stadion a taktéž zamezení vstupu problémových fanoušků.

Dle mého názoru jsou důkladné vstupní prohlídky ze strany pracovníků bezpečnostních agentur jednou z možností ke zlepšení bezpečnostní situace na fotbalových stadionech, jelikož důsledné plnění jejich oprávnění je v podstatě nejdůležitějším prvkem v boji proti diváckému násilí na stadionech.

5.2 Důsledná kontrola trestu zákazu vstupu na sportovní akce

Jak již bylo dříve uvedeno, velmi důležitým právním nástrojem v boji s chuligány je alternativní trest dle ustanovení § 76 trestního zákoníku – „zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce“, kdy podstatou tohoto trestu je soudem vyslovený zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, přičemž odsouzenému se po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na daných sportovních, kulturních a jiných společenských událostech⁷⁰.

Trest je určen zejména problémovým fotbalovým fanouškům, ale také dalším pachatelům, kteří se dopustili úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou určité akce – kromě fotbalového utkání také např. utkání hokejových. Během výkonu trestu zákazu vstupu je odsouzený povinen spolupracovat s probačním úředníkem, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku, převýchovy a programy psychologického

---

⁷⁰ Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

poradenství. Pokud považuje probační úředník za potřebné, je odsouzený povinen dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie ČR. Pro trest zákazu vstupu je klíčová spolupráce zainteresovaných subjektů: Probační a mediační služby ČR, Policie ČR a organizátorů zakázaných akcí, zejména Českomoravského fotbalového svazu.

Probační úředník spolupracuje s pracovníkem Služby kriminální policie a vyšetřování, který se zabývá problematikou diváckého násilí a působí v oblasti vyšetřování kriminality spojené s extremistickými projevy chování. Probační úředník stanovuje způsob výkonu trestu zákazu vstupu, který je upraven v probačním plánu, a je odpovědný za jeho kontrolu. Probační plán je základním dokumentem upravujícím průběh trestu, tj. pravidla spolupráce mezi odsouzeným a probačním úředníkem, způsob plnění povinnosti dostavování se na služebnu Policie ČR (pokud byla tato povinnost stanovena), plnění přiměřených povinností nebo přiměřených omezení (pokud byly soudem uloženy) a popř. specifikuje povinnost absolvovat program sociálního výcviku a převýchovy nebo psychologického poradenství. Probační plán se odvíjí od pravomocného rozhodnutí soudu, situace pachatele, okolností souvisejících s trestnou činností, analýzy rizik kriminálního selhání a popřípadě potřeb poškozeného. Probační plán je pro odsouzeného závazný, kdy plnění probačního plánu je nedílnou součástí plnění podmínek výkonu trestu. Nedodržování probačního plánu je probačním úředníkem považováno za jednání, které maří účel trestu a je oznamováno soudci. Porušení pravidel probačního plánu je zároveň neplněním pravomocného rozhodnutí soudu a odsouzený tímto jednáním může naplnit znaky trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí dle § 337 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku. Probační úředník po dohodě se soudcem zpracovává průběžné zprávy o průběhu výkonu trestu, přičemž vždy vyhotovuje závěrečnou zprávu obsahující hodnocení plnění trestu ze strany odsouzeného⁷¹.

Protože základem pozitivního dopadu na problematiku *diváckého násilí* je důsledná aplikace výše uvedeného trestu a efektivní kontrola jeho výkonu, byla vytvořena pracovní skupina (MV, PMS ČR a PČR), která během druhé poloviny roku 2009 spolupracovala na

---

⁷¹ Pmscr.cz. Odborné činnosti [online]. ©2012 [cit. 2012-03-30]. *Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce*. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-zakazu-vstupu/>

vytvoření metodiky k výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Výsledkem bylo vytvoření metodického standardu Probační a mediační služby České republiky pro postup probačních úředníků v případech zajištění výkonu tohoto trestu, který zahrnuje spolupráci probačních úředníků s policejními specialisty na řešení kriminality spojené s diváckým násilím⁷².

V oblasti preventivně – represivních opatření je důležité i nadále důsledná aplikace toto trestního opatření, které slouží k tomu, aby se problémoví fanoušci na stadion vůbec nedostali. Efektivní kontrola jeho výkonu je z mého pohledu jedním z významných nástrojů v boji proti diváckému násilí.

5.3 Zkvalitnění činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Pracovníci SBS jsou při výkonu své práce vystaveni opravdu velké psychické a fyzické zátěži, při svých zákrocích se dostávají do velmi stresových a rizikových situací.

Násilnosti, ke kterým na stadionech v poslední době dochází, jsou často zaměřeny přímo na ně samotné, přičemž na jejich bedrech nyní leží hlavní odpovědnost v otázkách zajištění pořádku na stadionu. Zde je na místě otázka, zda jsou na tyto stresové situace dostatečně připraveni.

Mezi základní kroky ke zlepšení situace na fotbalových stadionech by mohl být kvalitnější systém vzdělávání pracovníků soukromých bezpečnostních služeb v souvislosti se zajištěním pořádku a bezpečnosti na stadionu, kdy tento by měl být hlavně zaměřen na:

- důsledné postupy při vstupních kontrolách,
- přístupy ke konfliktům a zvládání zátěžových a krizových situací,
- organizační a bezpečnostní postupy týkající se fotbalových zápasů,
- využívání základní platné legislativy a nařízení včetně základních předpisů.

---

⁷² Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

Je pravdou, že vše je dosud v rukou samotných zaměstnavatelů, kteří sami organizují různé formy školení a kurzů. Z hlediska prevence je pravidelnější proškolení (i za přítomnosti složek Policie ČR) podle mého názoru nezbytné a bylo by taktéž velmi výhodné pro všechny strany, jelikož v poslední době se můžeme setkat s případy, které vrhají špatné světlo na činnost soukromých bezpečnostních služeb, zvláště při zajišťování veřejného pořádku na stadionu.

Jedná se o případy, kdy samotní pracovníci SBS vystupují tak, že vyvolávají konfliktní situace. Někdy z jejich strany dochází k fyzickému napadání, oplácení, nejsou schopni předcházet konfliktům.

Taktéž jsme mohli zaznamenat excesy, při kterých vhozená pyrotechnika na hrací plochu ze strany chuligánů je vhozena zpět mezi ně, což vyvolává zvýšenou agresivitu fotbalových chuligánů.

Objevují se rovněž problémy, kdy někteří pracovníci SBS jsou při obranných zákrocích maskováni, nejsou řádně označeni identifikátory apod.

Často se setkáváme s názory, že mnozí pracovníci bezpečnostních agentur nejsou schopni po právní stránce vůbec vyhodnotit protiprávní jednání fotbalových chuligánů, kdy toto pak zůstává nepotrestáno.

Mnohdy jsme také svědky toho, že pracovníci agentur nejsou pro svou činnost ani patričně vycvičeni, jelikož někdy jejich techniky vyvádění problémových fanoušků působí na nestranného pozorovatele až brutálně.

Za největší problém, na který dokonce poukazovala i Policie ČR, je považována ta skutečnost, že v řadách bezpečnostních agentur pracují někdy i příznivci hooligans, kteří dokonce sami svým agresivním chováním cíleně provokují fanoušky.

Jak již bylo výše uvedeno, pravidelnější proškolení pracovníků bezpečnostních agentur (taktika zákroků, zvládání zátěžových situací, právní aspekty jejich práce) je z preventivního hlediska velmi důležité, jelikož kvalitní bezpečnostní agentura je obecně považována za jeden ze základních pilířů k zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech.

5.4 Adresný ticketing

V současné době si velká většina fotbalových klubů začala uvědomovat skutečnost, že divácké násilí je společenský problém, přičemž zásadně změnila svůj přístup k plnění zákonných povinností. Kluby tak začaly postupně klást větší důraz na zvýšení svých bezpečnostních postupů a standardů a lepší spolupráci s PČR, osvojily si taktéž využívání nových preventivních instrumentů, které přispívají k zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech a zamezují vzniku konfliktních situací⁷³.

Mezi základní preventivní instrument v boji proti fotbalovému chuligánství bezesporu patří „adresný ticketing“ (vstupenka na jméno).

Adresný ticketing je specifická forma prodeje vstupenek, která obsahuje mimo základních údajů o pořádání fotbalového utkání také informace o majiteli zakoupené vstupenky. Informace o majiteli vstupenky jsou zaznamenány tak, že fanoušek má povinnost při nákupu vstupenky uvést své jméno, příjmení a datum narození, přičemž tyto údaje jsou elektronicky vpisovány na vstupenku. Doklad totožnosti není při nákupu vstupenky nutno předkládat, ale při vstupu na fotbalový stadion bude ze strany bezpečnostní služby tento doklad striktně vyžadován, přičemž údaje musí být shodné s údaji na vstupence, v opačném případě nebude fanoušek vpuštěn na stadion. Specifickou skupinu záznamů se jménem, příjmením a datem narození tvoří prodej vstupenek na riziková utkání pro hostující fanoušky, kdy v těchto případech je vytvořen taktéž jmenný seznam majitelů vstupenek pro účely Policie ČR⁷⁴.

Co se týče adresného ticketingu, tak se jedná o jedno z významných preventivních opatření, které je v současné době aplikováno v případech, kdy fotbalový klub, místní samospráva a Policie ČR označí zápas jako rizikový. Policie pro tyto účely vydává vždy

---

⁷³ Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>

⁷⁴ Fcb.cz. FAN ZÓNA [online]. ©2012 [cit. 2012-04-08]. *Adresný ticketing*. Dostupné z: <http://www.fcb.cz/fan-zona/vstupenky/adresny-ticketing/>

typový plán Bezpečnostního opatření „VEŘEJNÉ PRODUKCE“, kde jsou stanoveny cíle bezpečnostního opatření a postupy podle dané varianty:

VARIANTA “A“ – *nepředpokládají se potíže* – poklidná, bezkonfliktní produkce,

VARIANTA “B“ – *mírná možnost potíží* – mírně riziková produkce, určitá možnost konfrontace nebo výtržností,

VARIANTA “C“ – *možné riziko potíží* – riziková produkce, výtržníci vyhledávající násilí nebo organizátoři násilí.

Pro tvorbu typového plánu jsou v dané věci převážně využity operativní informace ze strany kriminální policie o možných plánovaných střetech a výtržnostech ze strany fotbalových chuligánů, které se mají odehrát buďto přímo na fotbalovém stadionu nebo v jeho okolí. Je samozřejmostí, že se také vychází ze statistických údajů Policie ČR, která právě riziková utkání pečlivě sleduje.

Nesmíme však opomenout skutečnost, že taktika fotbalových chuligánů jde neustále směrem kupředu. Chuligáni často ke svým výtržnostem využívají anonymitu, díky které je mnohé protiprávní jednání na stadionech nepotrestáno. Splynutí v davu a anonymita těchto výtržníků je asi největším problémem k jejich následné identifikaci a ztotožnění. V poslední době jsme také mohli registrovat ze strany fotbalových chuligánů využívání stylu *Black Block*, kdy tato speciální taktika oblékání a zahalování do oblečení černé barvy znemožňuje identifikace hlavně ze strany policie a bezpečnostních kamerových systémů.

Obrázek 17: Využití taktiky Black Block při výtržnostech na stadionu⁷⁵

---

⁷⁵ Aktuálně.centrum.cz. Život v česku [online]. ©2009 [cit. 2012-04-04]. *Tajný policista prozradil, jak se hlídají hooligans*. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=632400>

Často se také stává, že skupinky radikálních fanoušků se přesouvají na zápasy nižších soutěží, kde následně dochází z jejich strany k výtržnostem, přičemž bezpečnostní opatření jsou samozřejmě nulová.

Já osobně jsem toho názoru, že z bezpečnostního hlediska by bylo vhodné adresný ticketing zavést povinně při konání jakéhokoliv zápasu první a druhé české fotbalové ligy, jelikož prodej vstupenky na jméno nemá jen preventivní charakter, ale dává Policii ČR také možnost důsledně vyšetřit protiprávní jednání ze strany fotbalových chuligánů a zbavit je jejich anonymity, za kterou se často skrývají.

5.5 Analýza současného stavu

Policie České republiky a pracovníci soukromých bezpečnostních služeb hrají v současné době jednu z nejvýznamnějších rolí v zajištění pořádku na fotbalových stadionech.

Z tohoto důvodu se v závěru praktické části chci zaměřit zvláště na pracovníky SBS, kteří za stávající právní úpravy jsou odpovědní za bezpečný průběh fotbalového utkání, přičemž právě oni jako první přicházejí do styku s fanouškem, který se dopouští protiprávního jednání. Je tedy nezbytné, aby na tyto situace byli náležitě připraveni a vycvičeni, aby byli proškoleni v problematice diváckého násilí a hlavně v taktice obranných zákroků prováděných v souvislosti s fotbalovým chuligánstvím.

5.5.1 Dotazník a cíl jeho šetření

Pro získání potřebných dat byla použita metoda dotazníku, přičemž tento byl vyhotoven na základě podkladů ze studované literatury, kdy obsahuje celkem 10 otázek. Otázky byly formulovány jako uzavřené, respondent si vybíral odpověď z několika uvedených možností odpovědí.

Dotazníky byly předloženy v únoru 2012, byly rozdány osobně, kdy jejich návratnost je 100%. Dotazníkové šetření bylo jednorázové a anonymní. Pro doplnění dotazníku bylo při osobním šetření využito strukturovaného pohovoru.

Soubor respondentů tvořilo 30 policistů služebně zařazených v nově zřízené speciální pořádkové jednotce Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, kteří před vznikem této jednotky dlouhodobě působili v předchozí pořádkové jednotce, kdy se

jednalo o policisty, kteří jsou pravidelně veleni do bezpečnostních opatření v souvislosti s konáním fotbalových utkání včetně těch rizikových, přičemž dle mého názoru jsou oni ti praví, kteří mohou nestranně posoudit připravenost a kvalitu pracovníků soukromých bezpečnostních služeb na fotbalových stadionech v Moravskoslezském kraji. Věk respondentů byl od 27 do 40 let s délkou praxe v rozmezí 4 – 15 let. Ve vybraném vzorku byli všichni muži.

Hlavním cílem dotazníkové části bylo zjistit: do jaké míry jsou pracovníci SBS připraveni k zajištění bezpečnosti veřejného pořádku na fotbalovém stadionu, zda zvládají taktiku obranných zákroků, zda jsou na tyto situace náležitě připraveni po psychické a fyzické stránce.

Dalším cílem bylo zjistit, zda jsou schopni rozeznat a vyhodnotit protiprávní jednání páchané fanoušky, zda umí využít svá oprávnění dané návštěvním řádem a platnou legislativou a na jaké úrovni je jejich výstroj a výzbroj.

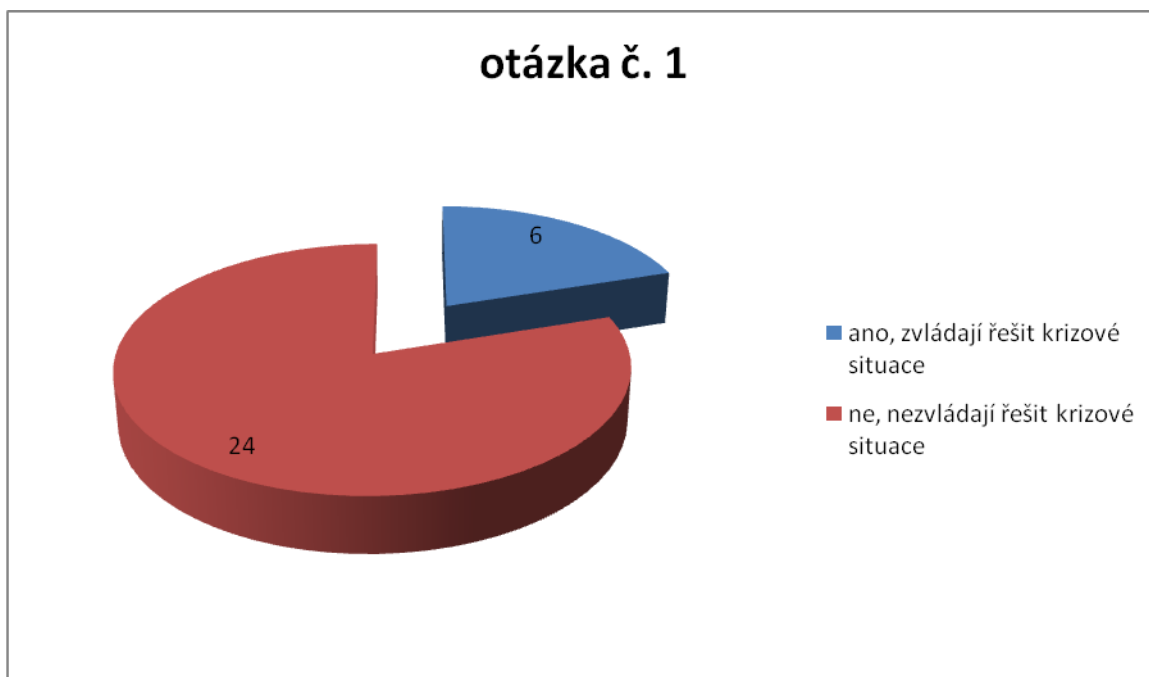
V neposlední řadě bylo cílem zjistit, v jaké kvalitě je z jejich strany prováděna vstupní prohlídka na stadion a také skutečnost, zda samotní pracovníci SBS nevyvolávají konfliktní situace.

5.5.2 Výsledky dotazníkového šetření

Ze všech vyplněných dotazníků byly zjištěny skutečnosti, které byly pro názornost vyhodnoceny graficky s krátkým komentářem.

Otázka č. 1: Myslíte si, že jsou pracovníci SBS po psychické stránce dostatečně připraveni k zvládnutí zátěžových a krizových situací při zajištění pořádku na fotbalových stadionech?

Graf č. 1

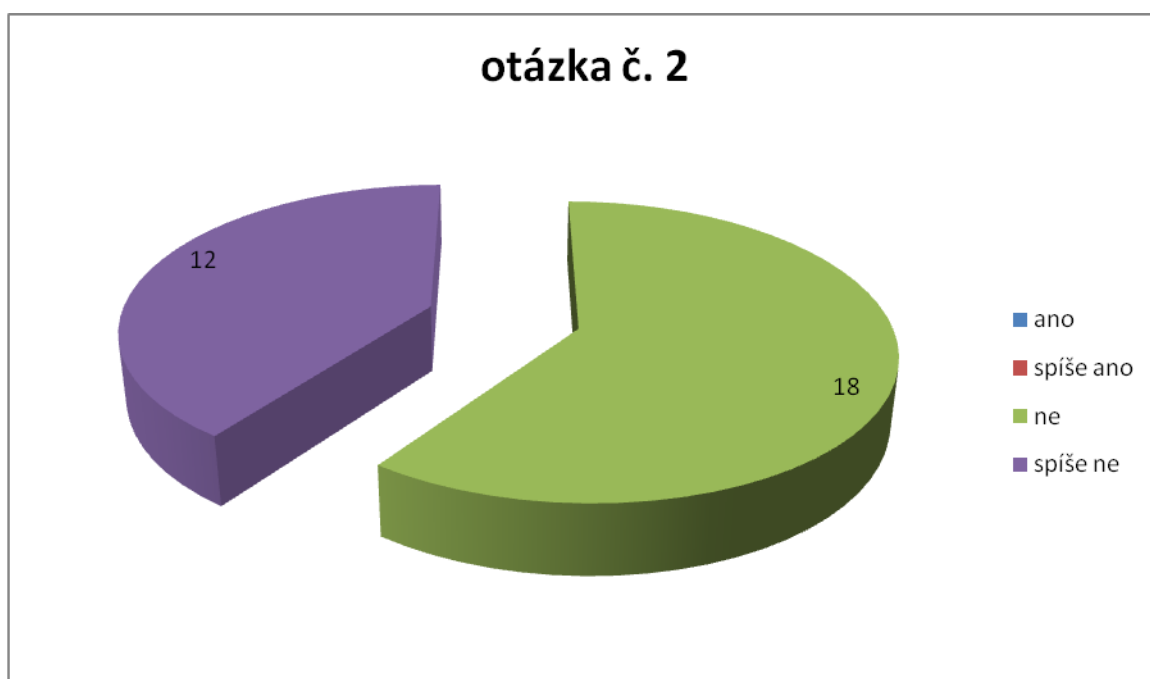
(vlastní)

Vyhodnocením bylo zjištěno, že 24 respondentů si myslí, že pracovníci SBS nejsou po psychické stránce dostatečně připraveni k zvládnutí krizových situací na fotbalovém stadionu, 6 respondentů uvedlo, že pracovníci SBS zvládají řešit krizové situace.

Při řešení krizových situací jsou pracovníci SBS pod velkým stresem a tlakem okolí, musí rychle analyzovat krizovou situaci, rychle se rozhodnout a sjednat pořádek. Ne každý ale umí v takových situacích zachovat chladnou hlavu, což se také často projevuje v nekvalitně provedeném zákroku. Pohovorem bylo také zjištěno, že zákroky proti fotbalovým výtržníkům na stadionu i mimo něj jsou po psychické i fyzické stránce náročné i pro samotné zakročující policisty, ačkoliv jsou na tyto zákroky speciálně a pravidelně cvičeni.

Otázka č. 2: Jsou dle Vašeho názoru pracovníci SBS schopni rozeznat a vyhodnotit protiprávní jednání ze strany fotbalových chuligánů, jsou schopni určit společenskou nebezpečnost jejich jednání?

Graf č. 2

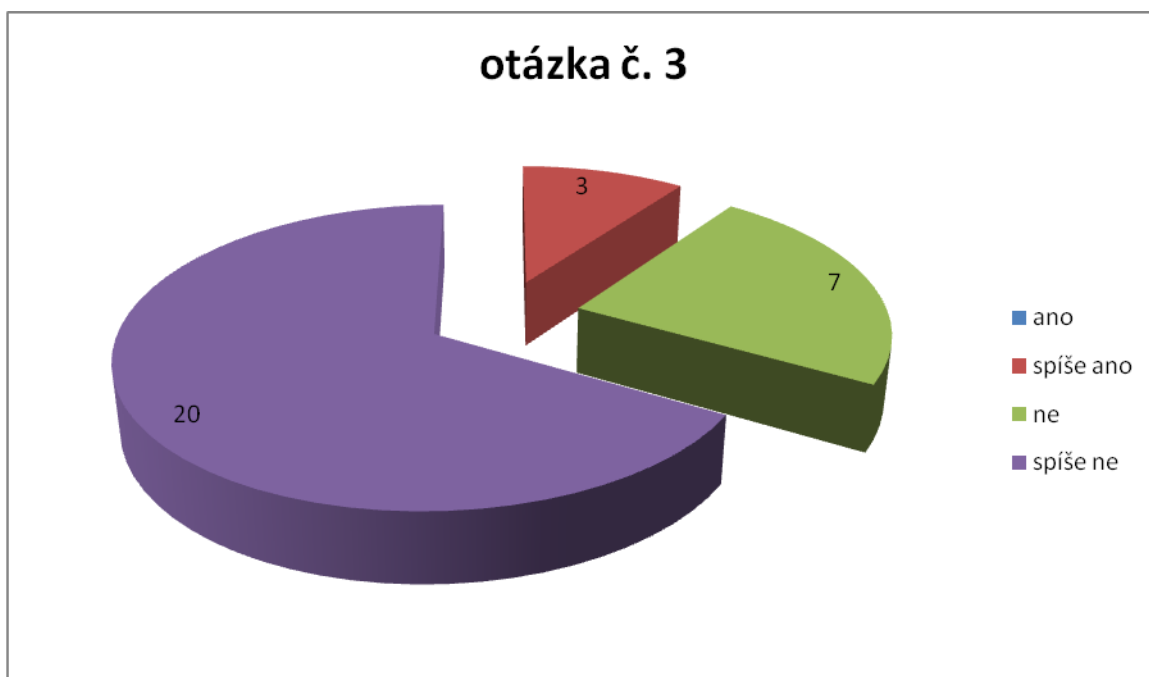
(vlastní)

Z odpovědí vyplynulo, že 18 respondentů si myslí, že pracovníci SBS nejsou schopni jednoznačně rozeznat a vyhodnotit protiprávní jednání ze strany fotbalových chuligánů, přičemž 12 respondentů na tuto otázku odpovědělo spíše ne.

Zjištěné skutečnosti korespondovaly s následným pohovorem, kdy policisté uváděli, že právní úroveň pracovníků SBS v souvislosti se zajištěním pořádku na fotbalovém stadionu je vesměs na nízké úrovni, neznají rozdíl mezi přestupkem a trestným činem, nejsou schopni laicky odhadnout společenskou nebezpečnost některých jednání ze strany chuligánů, což má v mnoha případech za následek neoprávněné zadržení, vybočení z mezí nutné obrany a další podobné excesy.

Otázka č. 3: Myslíte si, že pracovníci SBS při své činnosti dostatečně využívají svá oprávnění, vycházející z návštěvního řádu (např. vyvést chuligána ze stadionu) a platné legislativy (zadržení podezřelého, nutná obrana a krajní nouze)?

Graf č. 3

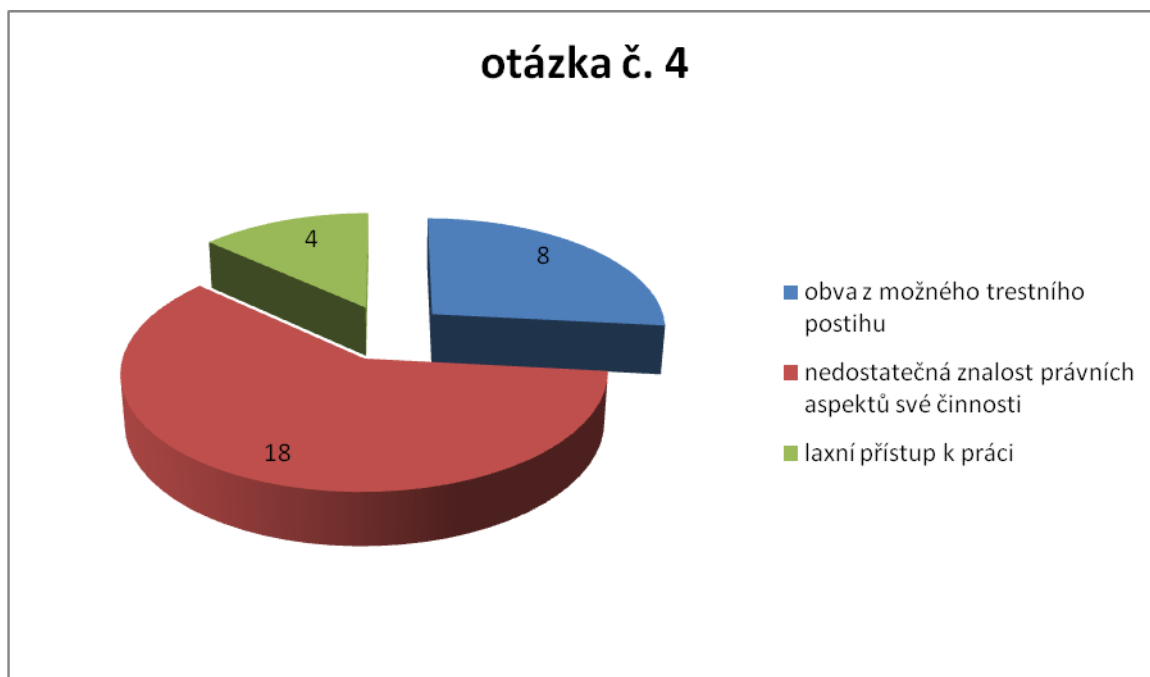

(vlastní)

U této otázky 20 respondentů odpovědělo spíše ne, 7 respondentů uvedlo jednoznačnou odpověď ne, přičemž pouze 3 respondenti odpověděli spíše ano.

Otázka č. 4: Co je podle Vašeho názoru příčinou, že se pracovníci SBS obvykle neradi pouští do řešení rizikových situací a bojí se rázně zakročit proti chuligánům?

Graf č. 4

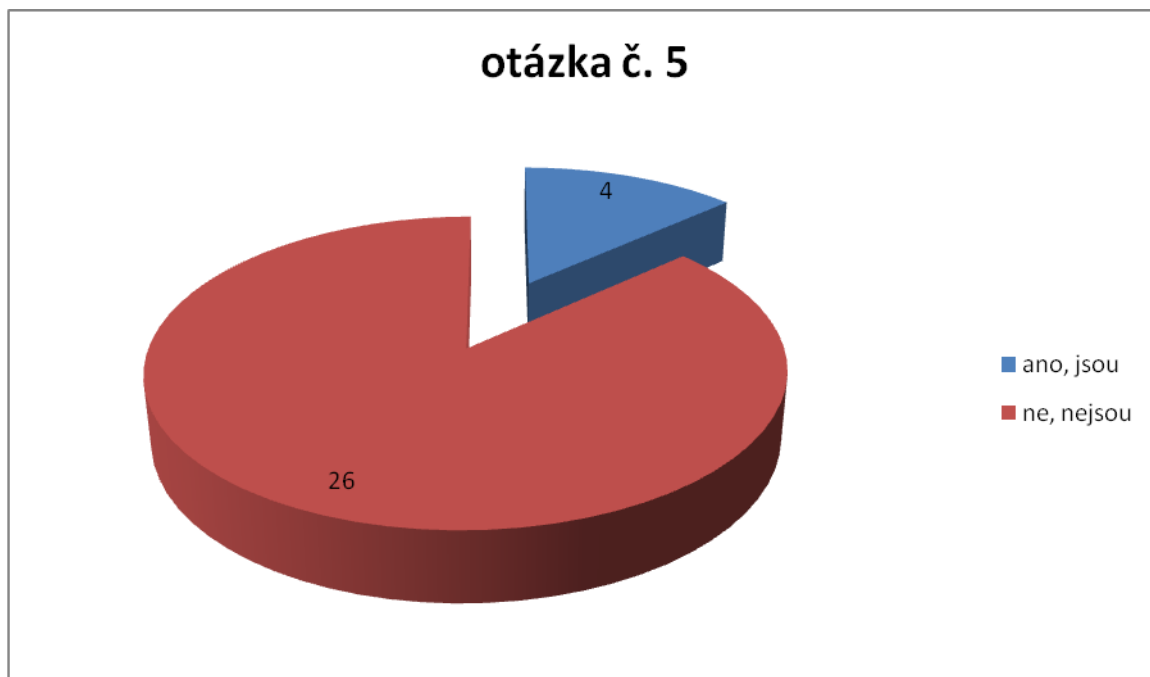
(vlastní)

Z grafu je patrné, že pracovníci SBS se do rizikových zákroků nepouštění hlavně z důvodu nedostatečné znalosti právních aspektů své činnosti, což uvedlo 18 respondentů, 8 respondentů uvedlo jako nečinnost některých pracovníků obavu z možného trestního postihu, pouze 4 respondenti vidí nečinnost ze strany pracovníků SBS v jejich laxním přístupu k vykonávané práci.

Pohovorem bylo dále zjištěno, že pracovníci SBS se do zákroků opravdu neradi pouští, často také protiprávní jednání přehlíží, jelikož ho nejsou schopni adekvátně vyhodnotit. Mnoho pracovníků se také obává trestního stíhání v případě jejich neoprávněných a nepřiměřených zákroků, přičemž zde bude hrát velkou roli i nezkušenost mladých pracovníků ostrahy a nedostatečné proškolení, které by mělo být zaměřeno hlavně na taktiku zákroků a právní aspekty činnosti pracovníků. Zákroky proti fotbalovým chuligánům musí být rázné, ale hlavně v souladu se zákonem.

Otázka č. 5: Jsou dle Vašeho názoru vstupní bezpečnostní prohlídky návštěvníků provedeny ze strany pracovníků SBS profesionálně?

Graf č. 5

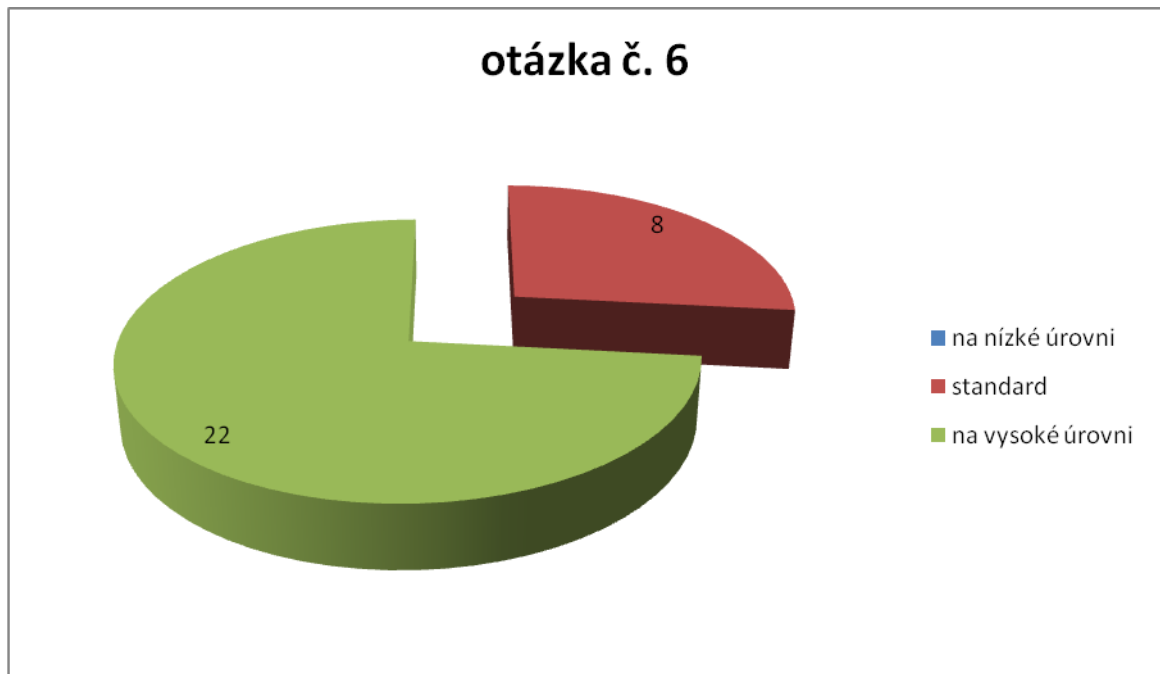
(vlastní)

U této otázky 26 respondentů odpovědělo, že vstupní bezpečnostní prohlídky návštěvníků nejsou provedeny zcela profesionálně, 4 respondenti odpověděli, že jsou provedeny profesionálně.

Zde je nutno uvést, že vstupní bezpečnostní prohlídka je jedním ze základních bezpečnostních prvků hladkého průběhu fotbalového utkání, na čemž se shodli všichni oslovení policisté. Neprofesionální bezpečnostní prohlídky jsou jedním ze závažných problémů, jelikož na stadion je různými způsoby propašováno mnoho nebezpečných věcí. Pracovníci SBS nechávají také často procházet domácí fotbalové fanoušky, kteří jsou evidentně pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky, taktéž jsou tolerantnější k pyrotechnice ze strany domácích fanoušků. Na druhou stranu je nutno uvést, že důkladné bezpečnostní prohlídky jsou převážně zaměřeny na hostující fanoušky, což obvykle vyvolává negativní reakce, kdy mnohdy dochází k verbálnímu napadání pracovníků SBS, které může přerůst k fyzickému napadení.

Otázka č. 6: Jak hodnotíte výstroj a výzbroj pracovníků SBS, jejich komunikační techniku?

Graf č. 6

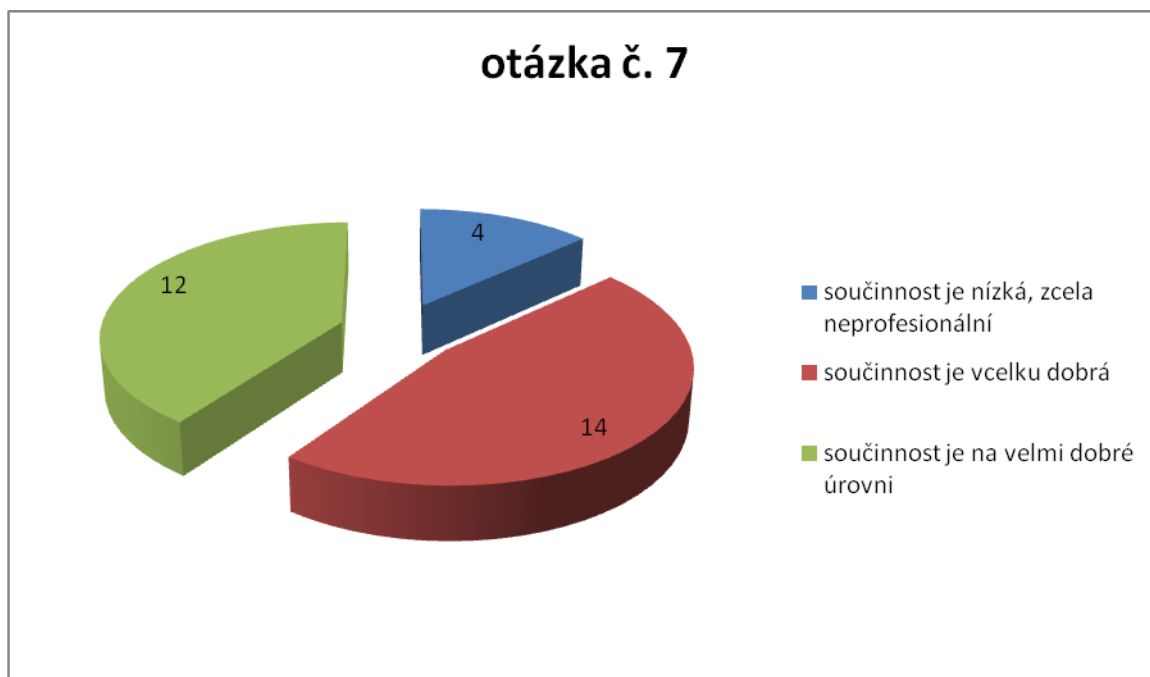
(vlastní)

Všeobecně je známo, že v soukromém sektoru je výstroj, výzbroj a komunikační technika pracovníků SBS na patřičné úrovni, což potvrdilo 22 respondentů, 8 respondentů označilo prostředky SBS za standardní.

Otázka č. 7: Jak hodnotíte součinnost a komunikaci SBS s Policií ČR při zajištění pořádku na fotbalovém stadionu a v jeho okolí?

Graf č. 7

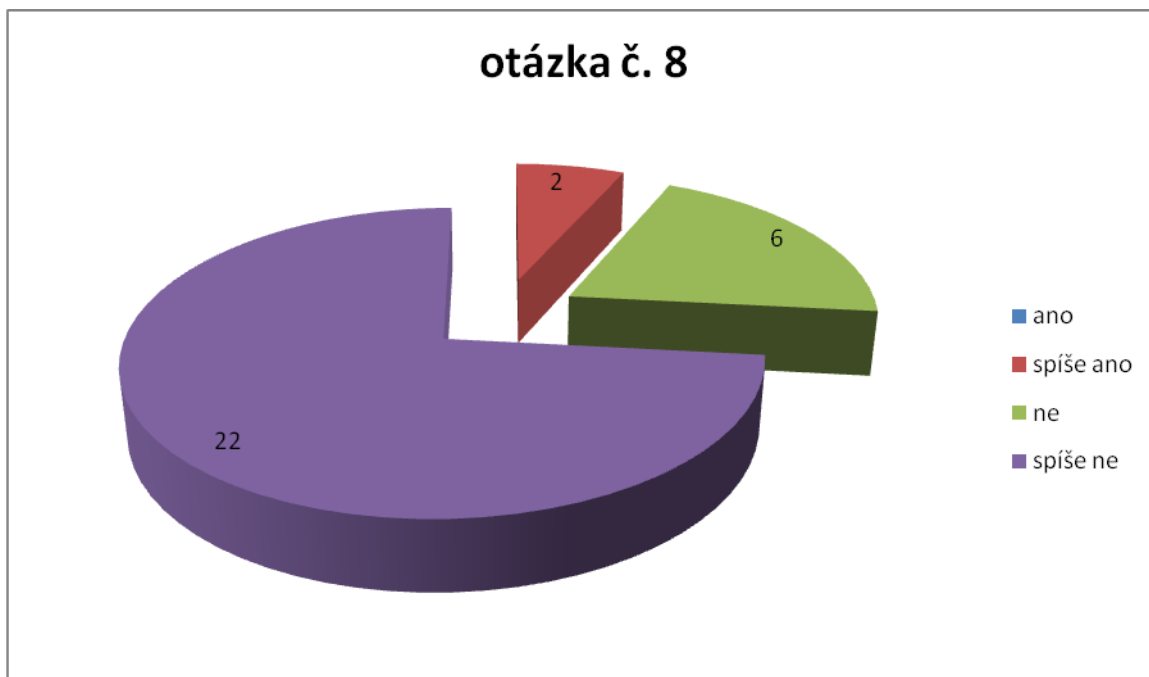
(vlastní)

Zde 12 respondentů odpovědělo, že úroveň spolupráce a komunikace mezi SBS a Policií ČR je na velmi dobré úrovni, jako vcelku dobrou hodnotí součinnost 14 respondentů, kdy pouze 4 respondenti vidí spolupráci jako nízkou, zcela neprofesionální.

Oslovení policisté uvedli, že během bezpečnostního opatření s pracovníky SBS úzce spolupracují, předávají si různé poznatky a informace (jedná se o možné poznatky ohledně střetů fanoušků, vyvolávání výtržností, hromadné ničení majetku apod.).

Otázka č. 8: Myslíte si, že někteří pracovníci SBS svým chováním a nevhodným přístupem fotbalové fanoušky provokují a vyvolávají tím následné konflikty?

Graf č. 8

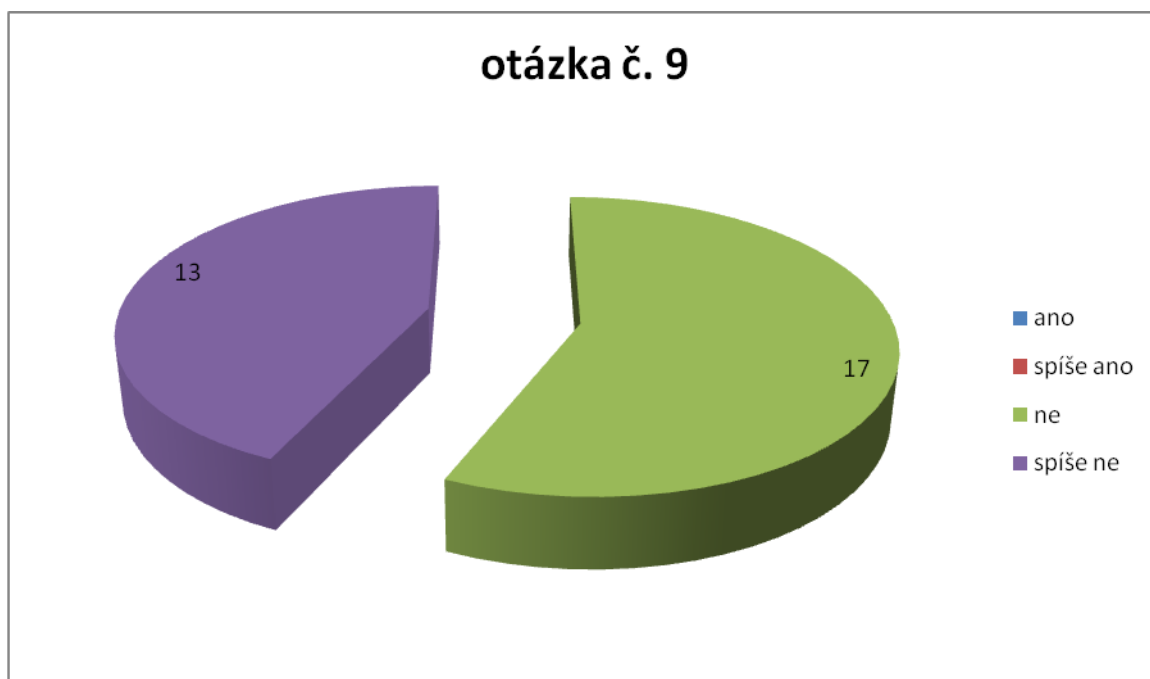

(vlastní)

U této otázky 2 respondenti odpověděli spíše ano, jednoznačná odpověď ne byla přijatelná pro 6 respondentů a 22 respondentů odpovědělo, že pracovníci SBS svým přístupem spíše nevyvolávají konfliktní situace, což koresponduje s následným pohovorem, při kterém policisté uvedli, že případné excesy ze strany pracovníků SBS jsou opravdu jen ojedinělé, přičemž se hlavně jedná o neuvážené jednání ze strany mladých a nezkušených pracovníků, kteří se nechají cíleně vyprovokovat ze strany fotbalových chuligánů.

Otázka č. 9: Jsou dle Vašeho názoru pracovníci SBS dostatečně proškoleni a vycvičeni pro své případné obranné zákroky proti fotbalovým chuligánům?

Graf č. 9

(vlastní)

Z odpovědí vyplynulo, že 13 respondentů si myslí, že pracovníci SBS spíše nejsou dostatečně proškoleni a vycvičeni pro své zákroky, kdy 17 respondentů uvedlo jednoznačnou odpověď ne.

Oslovení policisté se vcelku názorově shodli v tom, že pracovníci SBS by měli být na své obranné zákroky lépe vycvičeni, jelikož v mnoha případech jsou jejich zákroky chaotické, netaktické a nepromyšlené. Také dochází k obranným zákrokům, které na první pohled mohou působit jako nepřiměřené a brutální, což vyvolává negativní emoce všech přihlížejících. Je pravdou, že mnoho pracovníků je ve výborné fyzické kondici, ale bez osvojení si vyváděcích a pákových technik, které jsou pro jejich zákroky na fotbalovém stadionu opravdu velmi důležité, mohou jejich zákroky působit násilně. Pracovníci SBS by se měli taktéž více zaměřit na techniky práce s obuškou (pevné či teleskopické), které jsou vhodné zvláště pro vykrývání úderů.

Otázka č. 10: Myslíte si, že současný koncepční model v boji proti diváckému násilí, tedy že policie není přítomna uvnitř stadionu a pořádek má na starosti soukromá bezpečnostní služba, je z hlediska bezpečnosti dobře nastaven?

Graf č. 10

(vlastní)

U této otázky všech 30 respondentů odpovědělo shodně, tedy že současný koncepční model je z bezpečnostního hlediska nastaven dobře.

5.5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Vyhodnocením výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že některá činnost pracovníků SBS není příliš profesionální, hlavně jejich vstupní bezpečnostní prohlídky neodpovídají standardu. Mnoho pracovníků SBS není také schopno po právní stránce vyhodnotit protiprávní jednání páchané fotbalovými chuligány, jsou taktéž nerozhodní při využívání svých oprávnění, které jsou jim dány návštěvním řádem, trestním zákoníkem a trestním řádem. Z výsledků rovněž vyplynulo, že pro své obranné zákroky na stadionu nejsou dostatečně vycvičeni a proškoleni.

Oproti tomu bylo dotazníkovým šetřením zjištěno, že výstroj, výzbroj a komunikační technika pracovníků SBS je na velmi dobré úrovni. Rovněž celková spolupráce a součinnost pracovníků SBS s Policií České republiky v souvislosti se zajištěním pořádku na stadionu i mimo něj byla vyhodnocena na velmi dobré úrovni.

Skutečnost, že by se někteří pracovníci SBS svým chováním a přístupem podíleli na vznikajících konfliktech s fotbalovými fanoušky, nebyla dotazníkovým šetřením potvrzena.

6 ZÁVĚR

Problematika diváckého násilí se stala v poslední době předmětem velkého zájmu ze strany mnoha odborníků, široké veřejnosti a hlavně ze strany masmédií, jelikož se jedná o rychle rozvíjející se společenský fenomén, který je nutné eliminovat všemi prostředky. V boji proti tomuto negativnímu jevu se v České republice neangažují jen státní složky, ale i nestátní, přičemž z hlediska prevence a intervence hrají jednu z významných rolí právě „*soukromé bezpečnostní služby*“.

Hlavním cílem této diplomové práce bylo seznámit čtenáře s činností pracovníků soukromých bezpečnostních služeb v souvislosti se zajištěním pořádku na fotbalových stadionech. V teoretické části byl popsán fenomén diváckého násilí, jeho příčiny a znaky, byly zde popsány základní pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení řešené problematiky, byly objasněny a podrobně charakterizovány delikty páchané na fotbalových stadionech, přičemž pro názornou představu byla práce doplněna o skutkové věty k vybraným deliktům, v práci byla popsána činnost Policie ČR a SBS, jejich práva a povinnosti. Cílem praktické části byl popis vhodných doporučení a možností ke zlepšení bezpečnostní situace na fotbalových stadionech, kdy za využití dotazníkového šetření jsem se snažil zjistit a následně vyhodnotit připravenost pracovníků SBS při zajištění pořádku na fotbalových stadionech, přičemž tímto bylo mimo jiné zjištěno, že pracovníci SBS nejsou na zajištění pořádku vždy po všech stránkách připraveni, jsou zcela nerozhodní při vyhodnocování protiprávního jednání, nevyužívají dostatečně svá oprávnění a taktéž jsou nedostatečně vycvičení k provádění svých obranných zákroků.

Je potřeba si uvědomit, že divácké násilí z fotbalových stadionů pravděpodobně nikdy nezmizí, ale za pomoci dobře vyškolené a vycvičené SBS jej můžeme postupně eliminovat. Majitelé bezpečnostních služeb, které se podílejí na zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech, by si měli uvědomit, že pokud budou chtít i nadále hrát významnou roli v potírání diváckého násilí v České republice, je nezbytné, aby pro své zaměstnance zajišťovali pravidelný výcvik a školení za pomoci kurzů a výukových programů, zaměřených na problematiku diváckého násilí vč. nácviku modelových situací, výuky právních předpisů a zvládání vypjatých situací, čímž by si osvojili základní znalosti a dovednosti a hlavně zvýšili svou odbornou způsobilost pro výkon svého povolání.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The issue of spectator violence has recently become a subject of great interest from many experts, the general public and especially by the media, because it is a rapidly growing social phenomenon that must be eliminated by all means. In the fight against this negative phenomenon in the Czech Republic is not engaged only state components, but also non-state, while in terms of prevention and intervention play one of the most important roles are "private security services."

The main objective of this thesis was to familiarize the reader with the work of private security services in connection with ensuring order in the football stadiums. In the theoretical part was described the phenomenon fan violence, its causes and characteristics described here are the basic concepts necessary for understanding the issues addressed were clarified and characterized in detail offenses committed at football stadiums and for the illustrative image of the work was completed on the merits of the sentence to selected offenses, in this work was described the work of police and PSS, their rights and obligations. The aim of the practical part of the description and the possibility of making appropriate recommendations to improve the security situation in football stadiums, when using the survey tried to find out and then evaluate PSS staff ready to ensure order at football stadiums and this was inter alia found that PSS staff are not always ready to maintain order in all respects, are completely indecisive in assessing infringement, do not use enough their authority and also their skills are not sufficiently trained to carry out their defensive interventions.

It is necessary to realize that spectator violence in football stadiums probably will never disappear, but with well-trained PSS can be gradually eliminated. The owners of the security services involved in ensuring safety at football stadiums, should realize that if they want to continue to play an important role in the fight against spectator violence in the Czech Republic, it is essential that they provide to their employees regular training and instruction for using courses and educational programs focused on the issue of spectator violence incl. training model situations, teaching law and managing stressful situations, from which they can acquire basic knowledge and skills and most importantly increase their professional competence for the performing of their profession.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-73-3.
- [2] ČÍŽKOVÁ, Jitka. *Přehled sociální psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0150-9.
- [3] CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-265-7.
- [4] IVANKA, Ján. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2011. ISBN 978-80-7454-122-3. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10563/18576>
- [5] KAMENÍK, Jiří et al. *Komerční bezpečnost: Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.
- [6] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004. ISBN 80-7318-119-3.
- [7] LUKÁŠ, Luděk et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [8] MAREŠ, M., J. SMOLÍK a M. SUCHÁNEK. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrister and Principál, 2004. ISBN 80-903333-0-3.
- [9] MAREŠ, Miroslav. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti: Manuál pro Policii ČR*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006.
- [10] ŘÍHA, Milan a Ladislav SIEGER. *Bezpečnostní systémy 1. díl*. Praha: Námořní akademie České republiky s.r.o., 2009. ISBN 978-80-87103-21-0.
- [11] SMOLÍK, Josef. *Fotbalové Chuligánství: Historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý - vydavatelství a nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-903556-3-7.
- [12] SOUČEK, Vladimír et al. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: Modul G*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.
- [13] VICHLENDÁ, Milan. *Základy kriminologie*. Holešov: Tiskárna SPŠ MV v Holešově, 2005.

- [14] VÝROST, Josef a Ivan SLAMĚNÍK. *Aplikovaná sociální psychologie II*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

Internetové zdroje:

- [15] Ahaonline.cz. Sport [online]. ©2007 [cit. 2012-04-08]. *Řezba na Bazalech! DALŠÍ VÁLKA NA TRIBUNÁCH*. Dostupné z: <http://www.ahaonline.cz/clanek/sport/19246/rezba-na-bazalech-dalsi-valka-na-tribunach.html>
- [16] Aktuálně.centrum.cz. Život v česku [online]. ©2009 [cit. 2012-04-04]. *Tajný policista prozradil, jak se hlídají hooligans*. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=632400>
- [17] CETTRA.cz. Radiostanice [online]. ©2008 [cit. 2012-04-26]. *Motorola MOTOTRBO*. Dostupné z: <http://www.cettra.cz/vysilacky-radiostanice/MOTOROLA/Novinky/Motorola-MOTOTRBO/52>
- [18] Eurosecurity.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-04-23]. *Jednorázový poutací systém ESP*. Dostupné z: <http://www.eurosecurity.cz/euro-security.info/cs/jednorazova-textilni-pouta/26-jednorazovy-poutaci-system-esp>
- [19] Fcb.cz. FAN ZÓNA [online]. ©2008 [cit. 2012-04-08]. *Návštěvní řád stadionu*. Dostupné z: <http://fcb.cz/fan-zona/vstupenky/navstevni-rad-stadionu/>
- [20] Fcb.cz. FAN ZÓNA [online]. ©2012 [cit. 2012-04-08]. *Adresný ticketing*. Dostupné z: <http://www.fcb.cz/fan-zona/vstupenky/adresny-ticketing/>
- [21] Hooligans.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-04-12]. *Hlavní menu - Foto dne*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/view.php?cisloclanku=2012010032>
- [22] Hooligans.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Street Art - Grafity*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/galerie/displayimage.php?album=635&pos=16>
- [23] Hooligans.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Street Art - Tagy, nápisy*. Dostupné z: <http://www.hooligans.cz/galerie/displayimage.php?album=635&pos=12>
- [24] iDNES.cz. Zprávy [online]. ©2011 [cit. 2012-04-12]. *Policie v Ostravě zadržela přes 300 fanoušků Sparty*. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/policie-v-ostrove-zadrzela-pres-300-fanousku-sparty-fwu-krimi.aspx?c=A100502_085056_krimi_cen
- [25] iDNES.cz. Olomoucký kraj [online]. ©2012 [cit. 2012-04-23]. *Fanoušky Baníku v Olomouci pohlídají stovky policistů i vrtulník*. Dostupné z: http://olomouc.idnes.cz/fanousky-baniku-v-olomouci-pohlidaji-policiste-f5m-/olomouc-zpravy.aspx?c=A120321_114556_olomouc-zpravy_stk

- [26] iDNES.cz. Zprávy [online]. ©2011 [cit. 2012-04-08]. *Přísnější trest pro chuligány na fotbale neprošel. Poslanci jsou proti*. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/prisnejsi-trest-pro-chuligany-na-fotbale-neprosel-poslanci-jsou-proti-1mu-/domaci.aspx?c=A110923_102942_domaci_kop
- [27] iSport.blesk.cz. Fotbal [online]. ©2009 [cit. 2012-04-12]. *Policie zadržela 126 chuligánů Bělehradu*. Dostupné z: <http://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-evropske-pohary-evropska-liga/79539/policie-zadrzela-126-chuliganu-belehradu.html>
- [28] JOINMUSIC.cz [online]. ©2011 [cit. 2012-04-26]. *Digitální kamera MniDV*. Dostupné z: <http://www.joinmusic.cz/cs/pronajem-projekcni-techniky/>
- [29] Mpmb.cz. Městská policie Mladá Boleslav [online]. ©2010 [cit. 2012-05-02]. *Opatření na Kladno*. Dostupné z: <http://www.mpmb.cz/index.php/archives/2025>
- [30] Mvcr.cz. Divácké násilí [online]. ©2010 [cit. 2012-03-23]. *Bezpečí na sportovních utkáních - Manuál pro fotbalové kluby*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [31] Mvcr.cz. Extremismus [online]. ©2010 [cit. 2012-04-07]. *Výroční zprávy o extremismu a strategii boje proti extremismu*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>
- [32] Mvcr.cz. Soubor [online]. ©2010 [cit. 2012-03-22]. *Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření*. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-divackeho-nasili-pdf.aspx>
- [33] Mvcr.cz. Veřejná správa. Archiv - časopisy [online]. ©2008 [cit. 2012-04-17]. Bureš, Radim. *Prevence diváckého násilí a bezpečnost na stadionech*. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2006/33/pril2.html>
- [34] Policie.cz. Mobilní monitorovací centrum [online]. ©2010 [cit. 2012-04-12]. *Moravskoslezští policisté mají speciální vozidla*. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/mobilni-monitorovaci-centrum-548399.aspx>
- [35] Policie.cz. Mobilní monitorovací centrum [online]. ©2010 [cit. 2012-04-12]. *Moravskoslezští policisté mají speciální vozidla*. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/mobilni-monitorovaci-centrum-548399.aspx>
- [36] Policie.cz. O Policii ČR [online]. ©2010 [cit. 2012-04-11]. *Policie České republiky*. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [37] Pmscr.cz. Odborné činnosti [online]. ©2012 [cit. 2012-03-30]. *Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce*. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-zakazu-vstupu/>

- [38] Policie České republiky. PČR [online]. ©2012 [cit. 2012-04-13]. *Speciální pořádková jednotka*. Dostupné na intranetu PČR: <http://www.ks.sm/opzp/SPJ/index.html>
- [39] Tn.Nova.cz. Sport [online]. ©2009 [cit. 2012-04-10]. *Chcete do Edenu na Baník? Pak jediné střízlivý*. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/sport/fotbal/gambrinus-liga/chcete-do-edenu-na-banik-pak-jedine-strizlivi.html>
- [40] WordPress.com. Stránka o pouličních bojích [online]. ©2009 [cit. 2012-03-30]. *Black Block*. Dostupné z: <http://streetriots.wordpress.com/2009/11/29/black-block/>
- [41] Wendoo.cz. Speciální sledovací technika [online]. ©2012 [cit. 2012-04-26]. *Mobilní kamery se záznamem*. Dostupné z: <http://www.wendoo.cz/Wendoo.php?MainWindow=Vyrobek.php&Vyrobek=2882>

Právní normy a interní akty:

- [42] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [43] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- [44] Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a doplňků.
- [45] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- [46] Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.
- [47] Zák. č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.
- [48] Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10 ze dne 13. února 2009, kterým se stanoví postup Policie České republiky při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti v souvislosti s pořádáním shromáždění nebo jiných akcí.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CCTV	Closed Circuit Television
ČR	Česká republika
LPP	Low profile policing
MP	Městská policie
MV	Ministerstvo vnitra
PČR	Policie České Republiky
PMS ČR	Probační a mediační služba České republiky
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
PŘ	Přestupek
SBA	Soukromá bezpečnostní agentura
SBS	Soukromé bezpečnostní služby
SKPV	Skupina kriminální policie a vyšetřování
SPJ	Speciální pořádková jednotka
TČ	Trestný čin
TŘ	Trestní řád
TZ	Trestní zákoník
ZPPP	Závazný pokyn policejního prezidenta

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr 1: Napadení pracovníka SBS ze strany fanouška při fotbalovém utkání	17
Obr 2: Ukázka taktiky Black Block	20
Obr 3: Rvačka fotbalových chuligánů po vniknutí na hrací plochu	23
Obr 4: Ukázka hooligans street art (tagy)	25
Obr 5: Ukázka hooligans street art (grafity)	25
Obr 6: Policisté čelí útoku ze strany chuligánů FC Baníku Ostrava	27
Obr 7: Využití institutu hromadného zajištění chuligánů v Ostravě	38
Obr 8: Omezení pohybu za využití pout	38
Obr 9: Policie zabavila chuligánům velké množství zbraní	39
Obr 10: Speciální pořádková jednotka v akci	41
Obr 11: Ukázka jednorázových textilních pout a teleskopického obušku	51
Obr 12: Ukázka komunikační techniky zn. Motorola	52
Obr 13: Digitální kamera MiniDV	53
Obr 14: Mobilní minikamera se záznamem obrazu a zvuku na mini SD kartu	54
Obr 15: Mobilní monitorovací centrum (velitelské vozidlo)	55
Obr 16: Městská policie školila pracovníky bezpečnostní agentury	58
Obr 17: Využití taktiky Black Block při výtržnostech na stadionu	64

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1	Odpovědi respondentů na otázku č. 1	67
Graf č. 2	Odpovědi respondentů na otázku č. 2	68
Graf č. 3	Odpovědi respondentů na otázku č. 3	69
Graf č. 4	Odpovědi respondentů na otázku č. 4	70
Graf č. 5	Odpovědi respondentů na otázku č. 5	71
Graf č. 6	Odpovědi respondentů na otázku č. 6	72
Graf č. 7	Odpovědi respondentů na otázku č. 7	73
Graf č. 8	Odpovědi respondentů na otázku č. 8	74
Graf č. 9	Odpovědi respondentů na otázku č. 9	75
Graf č. 10	Odpovědi respondentů na otázku č. 10	76

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulta aplikované informatiky

Vážený respondente,

dovolte, abych Vás tímto požádal o vyplnění dotazníku na téma „*Přípravenost a kvalita činnosti pracovníků SBS v řešení problematiky diváckého násilí na fotbalových stadionech*“. Anketa je anonymní a její výsledky budou použity pouze pro účely Diplomové práce. Označte křížkem vždy jednu odpověď, která vystihuje Váš názor.

Děkuji Vám za Vaši laskavost a čas!

Bc. Karel Mařuga

muž/žena

věk:

kolik let pracujete u Policie ČR

DOTAZNÍK

1. Myslíte si, že jsou pracovníci SBS po psychické stránce dostatečně připraveni k zvládnutí zátěžových a krizových situací při zajištění pořádku na fotbalových stadionech?

- ano, zvládají řešit krizové situace na stadionu
- ne, nezvládají řešit krizové situace na stadionu

2. Jsou dle Vašeho názoru pracovníci SBS schopni rozeznat a vyhodnotit protiprávní jednání ze strany fotbalových chuligánů, jsou schopni rozpoznat společenskou nebezpečnost jejich jednání?

- ano
- spíše ano
- ne
- spíše ne

3. Myslíte si, že pracovníci SBS při své činnosti dostatečně využívají svá oprávnění, vycházející z návštěvního řádu (např. vyvést chuligána ze stadionu) a platné legislativy (zadržení podezřelého, nutná obrana a krajní nouze)?

- ano
- spíše ano
- ne
- spíše ne

4. Co je podle Vašeho názoru příčinou, že se pracovníci SBS obvykle neradi pouští do řešení rizikových situací a bojí se rázně zakročit proti chuligánům?

- obava z možného trestního postihu
- nedostatečná znalost právních aspektů jejich práce
- laxní přístup k práci z jejich strany

5. Jsou dle Vašeho názoru vstupní bezpečnostní prohlídky návštěvníků provedeny ze strany pracovníků SBS profesionálně?

- Ano
- Ne

6. Jak hodnotíte výstroj a výzbroj pracovníků SBS, jejich komunikační techniku?

- na nízké úrovni
- standard
- na vysoké úrovni

7. Jak hodnotíte součinnost a komunikaci SBS s Policií ČR při zajištění pořádku na fotbalovém stadionu a v jeho okolí?

- součinnost je nízká, zcela neprofesionální
- součinnost je vcelku dobrá
- součinnost je na velmi dobré úrovni

8. Myslíte si, že někteří pracovníci SBS svým chováním a nevhodným přístupem fotbalové fanoušky provokují a vyvolávají tím následné konflikty?

- ano
- spíše ano
- ne
- spíše ne

9. Jsou dle Vašeho názoru pracovníci SBS dostatečně proškoleni a vycvičeni pro své případné obranné zákroky proti fotbalovým chuligánům?

- ano
- spíše ano
- ne
- spíše ne

10. Myslíte si, že současný koncepční model v boji proti diváckému násilí, tedy že policie není přítomna uvnitř stadionu a pořádek má na starosti soukromá bezpečnostní služba, je z hlediska bezpečnosti dobře nastaven?

- Ano
- Ne